

študija vseh četrtek in
vseje s početkom vred ali
v Mariboru s poslušanjem
za den za celo leto 25 din.
pri leta 12-50 din., četrte leta
50 din. Izven Jugoslavije
60 din. Narodnina se pošije
na upravnih "Sloven-
skega Gospodarja" v Ma-
riboru. Koroska cesta 5
Leta se dodelja do od
predi. Narodnina se pia-
čuje v naprej.
Mestni interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1 din.

Posamezna plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

22. številka

MARIBOR, dne 16. maja 1928.

57. letnik

Položaj v Beogradu.

Delo narodne skupščine je dosedaj malodane počivalo. Poslanci so bili povečini doma, v Beogradu pa samo oni, ki so bili člani takozvanega verifikacijskega odbora. Verifikacijski odbor se sestane takoj po prvem sklicanju novoizvoljenega parlamenta in ima nalog, da potrdi ali pa zavrne mandate poslancev in razpravlja o raznih pritožbah glede volitev. Ta verifikacijski odbor je sedaj končal svoje delo. Na sejah tega verifikacijskega odbora so po svoji divjaški navadi razsajali demokratje, a jim je odbor kljub divjanju razveljavil tri mandate. Razveljavljenje policajdemokratskih mandatov se je izvršilo čisto postavnim in pravilnim potom. Za razveljavljenje nepostavnih demokratskih mandatov sta seveda glasovala tudi naša dva člana verifikacijskega odbora in sedaj nas zmerajo demokratični listi, da smo vladni hlapci in ne opozicija. Demokratje se sedaj penijo od jeze in grozijo, da bodo v znak protesta proti razveljavljenju njihovih mandatov zapustili parlament. Demokratske grožnje pa so se izkazala dosedaj vedno kot strah, ki je na sredini votel, krog in krog ga pa sploh nič ni in bo tudi v ravnokar omenjenem slučaju tako. Če tudi bi demokratje zapustili zbornico, bi ta odhod demokratov prav nič ne oviral parlamentarnega dela, ampak bi ga samo še pospešil.

Narodna skupščina je bila sklicana k zasedanju minuli tork. Ob tej priliki je potrdil parlament delo verifikacijskega odseka, nato pa so šli poslanci zaradi binkoštnih praznikov iz Beograda in parlament bodo zopet sklican v tork po praznikih.

Važno za politični položaj je tudi dejstvo, da sta se mudila te dni v Beogradu dva Radičeva odpolana, ki sta se posvetovala s Pasičem, predsednikom skupščine dr. Pelešem, zelo uglednim in vplivnim radikalom Jovanovićem in zastopniki Jugoslovanskega kluba. Te dni se je posvetoval v Zagrebu z Radičem dr. Korošec. Radikali pričakujejo, da bo prinesel dr. Korošec iz Zagreba zahteve takozvanega revizionističnega bloka — Radič, Korošec, Spaho — in jin predložil v svrhu sporazuma radikalom. Kakor kažejo vsa znamenja, bodo in menda res prislo do sporazuma med vladnimi radikalimi in revizionističnim blokom.

Na sporazumni izgled so najbolj hudi demokrati, ker vedo, da će se enkrat spravita Zagreb in Beograd, potem bo tudi demokratov konec za vse čase.

ZOPET BI SE RADI BAHALI.

Ako lovec na lov zaporedoma nima sreče, pusti lov in se loti boljšega posla. Puško obesi na klin in raje bolj pridno obdeluje svoje polje, oziroma se posveti obrti ali službi. Demokrati — ali kakor jih naše ljudstvo po domačem imenuje — liberalci so pri volitvah zmanjšli na lov. Propadli so, brez plena so šli iz volitev. Slovensko ljudstvo je vrglo liberalce in njihove otroke samostojneže na smetišče. Zakaj je naše ljudstvo to storilo? Ker so liberalci in samostojneže s svojim vladanjem in gospodarstvom zapravili blagostanje vsega prebivalstva. Ker so nas v kovali v verige centralizma, katerih se ne moremo zlahka znebiti. Trajalo bo več desetletij preden se bo vse zavoženo gospodarstvo in ničvredna uprava popravila. Celo v Beogradu so spoznali, da so demokrati uši, ki glodajo na našem telesu. Odstranili so jih kakor izvržek človešta. A kljub temu še demokrati ne mirujejo. Izbrali so si sedaj cilj, da hočejo naprej slepiti slovensko ljudstvo. In navalili so se liberalni advokati, šribarji in učitelji in trgovci na deželo, ter skušajo ustanavljati svoje strankine organizacije. Spet pišejo Kukovec, Špindler, Reisman in enaki škrice v «Taboru» in drugih listih o »sijajnih« shodih demokratske stranke (JDS). Vse to je samo farbarija. Demokrati dobijo na svojo stran samo liberalne učitelje, verižniške trgovce in enake brezvestne ljudi. Kukovec, ki ga je slovensko volilstvo 18. marca vrglo med staro šaro, kot advokat nima posla, pa bi zopet rad postal poslanec in menda celo minister. Zategadelj je poslal vsem svojim zaupnikom mile prošnje, naj po vseh občinah snujejo organizacije njegove demokratske stranke. Mi želimo Kukovcu obilo uspeha pri njegovem lovu, Jamčimo mu, da bo kljub »sijajnemu« uspehu, pri prihodnjih volitvah zopet tako sijajno propadel, kot 18. marca 1923. Za to bodo poskrbele naše politične organizacije. Kukovcu pa svetujemo, da si zapoje tisto-le:

«Jager je na goro šou,
Brez plena je dam peršou . . .»

Državna hipotekarna banka v Beogradu.

Za nalaganje pupilaro-varnega denarja v kraljevinu Srbiji se je ustanovil leta 1862 poseben zavod pod imenom »Uprava fondova.« Pravila tega zavoda so se z zakonom z dne 22. aprila 1922 znatno spremeniла; najvažnejša je spremembra, »da se zakon razširi na celo državo in da morajo zavodi in ustanove v novih po-

glave so jim klonile — njihova usoda je bila zapečata —.

Obe četi sta se združili in Arabci so se resnobno in spošljivo pozdravljali in si pripovedovali svoje događbine, črnci pa so v brezbržni dobrini volji blebetali, vpili in se režali, kar je popolnoma odgovarjalo njihovemu značaju. Poveljnik nanovo došle čete je bil sivo-bradat, koščen starec z orlovske upognjenim nosom, rezek in ponosen v obnašanju, pravi bojevnik svobodne puščave v vsem nastopu. Dragoman je zastopal, ko ga je zagledal, in sklepal roke kakor človek, ki je popolnoma obupal nad usodo.

«Emir Abd Er-rahmán!» je dejal. «Bojim se, da ne bomo videli Kartuna živi! —»

Emirjevo ime ni ničesar pomenilo za izletnike, le polkovnik Cochrane je svoj čas čul o tem možu, da je brezmejno fanatičen, krut mohamedan stare bojevitve šole, ki se prav nič ne obotavlja, izvesti nauke korana do njihovih skrajnih posledic.

Dolgo in resnobno sta se posvetovala poveljnika, eden mlad, drugi star, njuna rdeča turbana sta se dotikal drug drugega in bela brada se je pomešavala s črno. In nato sta se obrnila in zamišljeno opazovala plašno gručo nesrečnih ujetnikov. Mlajši je kazal naje, starejši pa je poslušal s stroginim, nepremičnim obrazom.

«Kdo je onile možati, stari gospod z belo brado?» je vprašala gospodična Adams, ki se je prva otrсла bridkega razočaranja.

«Ta je sedaj njihov poveljnik», je pravil Cochrane.

«Mislite da je on sedaj višji, nego tisti, s črno brado?»

«Da, gospa,» je odgovoril dragoman, «on je sedaj glava vseh.»

«No, potem je dobro za nas! Spominja me živo na dobroščnega Matevža, našega prijaznega soseda v Bostonu. Imel je prelep sivo brado. — Vsekakor, ljubše mi je, da smo v njegovih rokah, ko pa v pesteh onega črnobradca s steklenimi, ostrimi očmi. — Sadie, moje ljubo dete, ali se sedaj bolje počutiš, ko je hladneje?»

«Seveda, tetica! Le nikar se ne vznemirjajte zaradi mene! — In kako se vi počutiš?»

«Hvala Bogu, pomirila sem se in zaupanje v Boga se mi je vrnilo. Slab izgled sem ti dala, Sadie, s svojo malosrčnostjo! Pa naša nesreča me je čisto potlačila.

Nema otoplost, brezupen molk je legel na ujetnike,

krajinah, ki upravljajo javne fonde, pupilarne in depozitne, kapitale občinske, srezke, oblastne, cerkvene in samostanske, ki se zbirajo iz doklad, vse te fonde in kapitale tekom 10 let prenesti v Državno hipotekarno-banko v Beogradu — to je novo ime za Upravo fondova —, nove take vloge pa smejo sprejemati samo še 5 let.«

Kakega pomena je ta zakon za Slovenijo? Pri nas ni fondov, ker so se vsi obstoječi fondi porabili za vojno posojila, oziroma so naloženi v vrednostnih papirjih, mi imamo kot pupilaro-varen denar le denar mladoletnih, ki je po zakonu naložen v hranilnicah (občinskih, okrajskih, mestnih), ki so ustanovljene na podlagi regulativa iz leta 1844. Ta denar se sme po navedenem zakonu le do 22. aprila 1927 nalagati v naše hranilnice, potem pa mora romati v — Beograd. Ker imajo vse naše hranilnice svoje rezerve in drugo imetje imobilno, tvorijo edino obratno glavnico hranilne vloge mladoletnikov. Ako preneha po 22. aprili 1927 dotok teh vlog, se začenja s tem tih likvidacija teh zavodov, katera bo končana 22. aprila 1932, ko se bodo morali vsi fondi in kapitali, za katere se zahteva pupilarna varnost, prenesti v Beograd.

Za ta zakon je glasovala prejšnja vladna večina, demokrati, radikali, muslimani in samostojneže. Dvomim, če so poslanci-prečani kaj mislili, ko so za ta zakon glasovali, dvomim, če so vobče vedeli, zakaj da gre. Gospodje so bili navdušeni za centralizem in soše, in smatrajo za potrebljeno, da se centralizem ojači, ne pomislijo pa, ali je strogi centralizem v gospodarskem oziru v prid ljudstvu ali ne.

Komu bo v prid likvidacija najstarejših, občekoristnih denarnih zavodov, ki uživajo pri ljudstvu velik ugled in zaupanje, komu bo v škodo?

V prid bo prenos denarja naših mladoletnih nekaterim podjetnikom in hišnim posestnikom v Beogradu in večjih mestih Srbije, široki sloji srbskega naroda pa ne bodo deležni dobrot našega denarja.

Oškodovani bodo v prvi vrsti zavodi, ki bodo morali likvidirati, ker ne bodo imeli obratnega kapitala, oškodovani bodo vlagatelji, ki ne bodo tako naglo in po ceni mogli dvigniti svojih vlog, ko dosegajo polnoljetnost, oškodovani pa bodo posebno kmetje in hišni posestniki, ki so dobivali od hranilnic cen kredit proti amortizaciji na daljšo dobo. Pa to še ni vse! Likvidacija hranilnic bo v mnogih slučajih povzročila izgube, ker se ne bo dalo realizirati vojnih posojil in drugih vrednostnih papirjev, likvidacija bo pa tudi omajala zaupanje do drugih denarnih zavodov, ljudje bodo svoj denar držali doma, kar bi sila neugodno vplivalo na denarni trg. Stranke, ki so do sedaj pod ugodnimi po-

In vrhu tega, — mislila sem na tvojo mater, ki te mi je izročila v varstvo. Mislila sem na to, kaj bo rekla — Ampak časopisi! — Kako bodo ti pisali o nas! Cele uvodne članke! —

«Ubogi Stuart!» je vzkliknila Sadie, ko se je spet začul gromki glas zblaznelega protestantovskega pridigarja. «Pojdite, tetica, da vidimo, ali se mu da morebiti pomagati!»

«Ampak — kaj se je zgodilo z gospo Schlesinger in z njenim otrokom?» je skrheče popraševal polkovnik. «Vašo soprogo vidim, nje pa ni! Kaj so storili derviši z njo —? Bojim se —!»

«Glejte, semkaj jo pripeljelo!» je vzkliknil Belmont. «Hvala Bogu! Leonora nam bo vedela povedati, kaj se je zgodilo z gospo Schlesinger in s Kleopatroy! — Saj ti niso nič hudega storili, Leonora, ljuba moja, kajne da ne —?»

Pohitel je k njej in ji je poljubil roko, ki mu jo je ponudila, da bi ji pomagal iz sedla.

Njen ljubezljivi, mirni obraz, njene prijazne, rjava oči so navdajale s tolažbo in upom vso nesrečno družbo. Počesa, vneta katoličanka je bila, tudi njen mož je bil katoličan, in ta njuna močna, tolažilna vera jima je dajala up in pogum tudi v največji stiski in bridnosti.

Cudna mešanica najrazličnejših ver je bila ta družba ponesrečenih izletnikov. Polkovnik in Stephens sta bila anglikana*, Stuart je bil nonkonformist*, Amerikanki sta bili prezbiterijanti*, Fardet kot Franco je bil seve katoličan, pa eden takih katoličanov, kakršne pogosto vzgojijo velika mesta, — njegovo katoličanstvo mu ni pomenilo nič, posvetnjak je bil, dejanski popoln brezverec.

In prav v tej mešanici se je pokazalo, kako moč ima resnično, globoko v vernem srcu ukoreninjeno katoličanstvo posebno v nesreči in v bridkih trenutkih življenja.

Ti ljudje so se zanašali na Angleže, dokler je bilo le najmanj upanja, da pridejo za njimi. Ko pa je tudi zadnje upanje izginilo, se je Cochrane, polkovnik, vojak, hladno vdal v neizbežno usodo, Amerikanki sta medleli. Fardeta pa se je loteval divji obup. Le katoli-

* Različne protestantske verske sekte.

Bredalivo je v Mariboru
koroska cesta 5. S. Ročnik
približno v vrzajo. Upravo
vse sprejema narodnina
Inserata na reklamacije
Cena inserata po dobi
varu. Za večkratne ogledne
primere popust. Naslovna
reklamacije so podana
proste.

Časovni račun počne
v trdu Ljubljana 1. 1. 1928.
Prijave interurban št. 115.

goji uživale hipotekarni kredit pri hranilnicah, bodo se morale obračati na posojilnice, katerih glavna svrha je podeljevati kratkodobni obratni kredit, prenos največjega dela hranilnih vlog in povpraševanje po denarnih sredstvih v posojilnicah bo podražilo denar, obrestna mera se bo dvigala, dolžniki ne bodo zmogli zvišanih obresti. Psledice centralizacije našega pupilarno-varnega denarja bodo občutne za celo našo narodno gospodarstvo; občutili jih bodo vsi denarni zavodi in zastopniki onih slojev, ki ne poslujejo z bankami, temveč dobivajo od hranilnic ter posojilnic cen hipotekarni in personalni kredit.

Kaj storiti, da se preteča nevarnost o' strani? Treba z vso odločnostjo zahtevati, da se zakon v toliko izpremeni, da se ukine prisilna centralizacija pupilarno-varnega denarja v Državni hipotekarni banki v Beogradu; gg. demokrati in samostojneži pa lahko brez lozadvenega zakona prostovoljno ves denar nalagajo v Beogradu, ako bodo vodstva raznih denarnih zavodov to odobrila. Da se centralizacija denarja onemogoči, je potreben enoten nastop vseh prizadetih krogov in sicer hranilnic, zadružnih zvez, bank, organizacij hišnih posestnikov, kmetov, obrtnikov itd. Sedaj vladajoče razmere na denarnem trgu, katere se bodo še znatno poslabšale, ako izgubi Slovenija večji del svojih stalnih, sigurnih denarnih sredstev, nam priporočajo skupen, odločen nastop.

Iztreznimo se!

V daljni deželi je narod, ki ima to žalostno navado, da se na vse mogoče načine dela hvaležnega onemu, ki ga tepe. Čim bolj je tepen, tembolj mu poljublja roko, katera ga je bičala. Ako mu uniči hišo, se mu še gre zahvaliti za to. To so ljudje, ki so skoro podobni nam Slovencem.

Naši ljudje nalagajo svoj denar v posojilnice, hranilnice in banke najhujših naših nasprotnikov. Ako jim liberalna posojilnica ali banka da en ali dva procenta več, pa že drijo vsi s prihranki k demokratskim denarnim zavodom in jim zaupajo denar. Vsak tak nezavednej pluje v lastno skledo, si sam plete korobač, s katerim nas tepejo. Denar, ki ga nosite v liberalne denarne zavode, posebno banke, gre v velikem v Beograd. In Slovenija postaja vedno bolj uboga. Z našim denarjem si zidajo banke v Beogradu velikanske palače, kupujejo in zidajo tovarne, verižico, dražijo blago. Naši ljudje pa samo jadikujejo čez slabe čase, čez draginjo, čez pomanjkanje denarja, a denar pa še vedno nosijo v one banke, onim demokratom, ki so zakrivili današnje žalostne razmere.

Se več! Naši ljudje kupujejo v Mariboru, Celju, Ptaju, Slov. Bistrici in drugih krajih pri tistih trgovcih, zahajajo v tiste gostilne in k tistim obrtnikom, ki so demokrati ali pa orjunci. Pošteno naše ljudstvo na ta način pomaga, da lahko darujejo demokratsko-orjunske trgovce težke tisočake profita za Orjuno, Sokola in za volilni sklad najgrše stranke, za liberalno (JDS) stranko. To vse se dogaja v naši že desetletja. In ljudje se še niso spamevali. Kaj se pravi to? Tepsti in ubijati sam sebe. Liberalci so obogateli, so z našim denarjem kupili trgovine in fabrike, so si ustanovili celo šumo časopisov, s katerimi farbajo ljudi. Dobili so zadnja desetletja moč in so vodili tako politiko, da je propadla poštenost, a raste samo lumparija. Gospodarsko politiko so uredili tako, da cvete verižništvo, izvozničarstvo, a draginja raste dan za dnem. Demokratom rastejo trebuh in se množijo milijoni, a pošteno ljudstvo propada poginja.

Te dni im za vso prihodnost naj velja sledeče pravilo za vse naše ljudi, za vse plasti poštenega naroda:

Naš denar ven iz liberalnih zavodov in vse v naše posojilnice! Naši ljudje naj kupujejo samo pri poštenih naših trgovcih in obrtnikih! Demokratsko-orjuns-

čana nista izgubila upanja in ko po človeški sodbi ni bilo več pričakovati pomoči od ljudi, jima je njuna močna dejanska vera kazala na Boga, ki more pomagati ljudi tedaj, ko drugi ne morejo več. In ta živa vera, to prepričevalno upanje je sijalo iz oči in iz obrazu gospe Delmontov in s čudovito močjo vplivalo na vse druge.

«Ubožci!» je dejala pomilovalno. «Vidim, da se vam je zelo hudo godilo. — Nič se ne boj, moj dragi John!» se je obrnila k soprogu. «Cisto dobro se počutim. Niti zjedna nisem preveč. Napolnili smo mehove z Nilovo vodo in piti smo imeli zadosti ves čas. — Ampak gospod Headingly in Brown —, ni ju videti! Kje sta —? In ubogi Stuart, v kakem žalostnem stanju je! —!»

«Headingly in Brown sta rešena vseh brdkostil!» je povedal Belmont resnobno. «Ne veš, draga, kolikor sem v teh urah hvalil Boga, da te ni pri nas —! In tedaj! —!»

«Kje pa naj bom, če ne ob strani svojega ljubljenega moža? Rajši, mnogo rajši sem pri tebi, nego varna v Halfi!»

«Ali je prišla do Angležev vest o naši nesreči?» je vprašal polkovnik.

«Eden čolnov se je rešil. Gospa Schlesinger je bila v njem z otrokom in služkinjo. Čoln so slučajno in na vso srečo že zjutraj spustili v vodo. Kdo je bil na krovu, ko so Arabci napadli, je še imel čas, da je skočil v čoln in se rešil. Jaz sem tistikrat sedela v kabini in — ujeli so me. Za begunci so sicer streljali, pa ne vem, ali so koga zadeli.»

«So streljali —?» je vzkliknil Belmont živahnno. «Njegova zaupljiva domišljija je, ko ujela rahlji solnčni žarek, ki je posidal v temni položaj. «Torej še vedno smemo upati na pomoč! —! Posadka je čula streljanje! — Kaj mislite, Cochrane? Sedajle v tem trenutku so

skih hranilnic, bank, oštirjev, trgovcev in obrtnikov pa se izogibajo!»

Ker opažamo, da nastavljajo demokratske posojilnice, banke in hranilnice same Sokole in Orjunce kot uradnike, ker isto delajo povečini tudi demokratični trgovci, bomo primorani uporabiti zadnje sredstvo: S posebnimi okrožnicami bomo vse naše ljudstvo poučili in mu imenoma navedli tiste zavode in tvrdke, katerih se je treba izogibati.

Opetovanjo pozivamo naše zaupnike, da v tem smislu delujejo od moža do moža.

Vrzimo od sebe proc ogrinjalo hlapčevstva in sužnjosti. Ne poljubujmo demokratskega biča, ki nas že tepe desetletja. Denar v naše posojilnice, kupujmo pri naših ljudeh, naročajmo samo naše časopisje!

Kako se Vas bojijo.

Ker Kukovčevi orjunci vedno bolj in bolj divljajo, pobijajo mirne in nedolžne državljanje, celo otroke, in ker oblast prav ničesar ne ukrene proti tej razbojniški Orjuni, ljudstvo že ukrepa vse potrebno, da se branimo sami. Kakor hitro so orjunci v Mariboru ovohali, da stojijo naši fantje in može pripravljeni, so se lotili obupnega sredstva: pisali so pismo vladu, naj z žandarmerijo prepreči Ljudsko stražo. In ubogi orožniki so tekli po vseh občinah mariborskega okraja ter povpraševali: «Ali je poslanec Žebot kaj hodil tu okoli in zbiral fante in može za pretepanje orjuncov?» Vi ste se dobrohotno smeiali in niste imeli kaj povedati!

Preveč ljubimo svojo slovensko in jugoslovansko očetnjava, da bi pustili od divjaških italijanskih orjuncov zastrupljati naše ljudi. Kdo je bil, ki je v težkih časih pred vojsko in po vojski posebno v naših obmejnih krajih navduševal in organiziral priprosti slovenski rod za narodno osvobotitev. Ustanavljal smo društva, ki so javno in tajno budila narodno zavest, borili se na življenje in smrt proti Sudmarki in proti Schulvereinu, oteli naš narod z ustanavljanjem posojilnic gospodarske smrti. Ob ljudskih štetij v zadnjih desetletjih smo od moža do moža hiteli in preprečili, da ozemlje ob meji ni pokazalo nemške večine. Pri vsakih volitvah smo narod držali, da se je slovenska posest jačila. Težko, ljuto borbo smo borili, da so kraji med Muro in Dravo ter Maribor in druga mesta ohrnali slovenski značaj. Če ne bi bilo tega predvojnega in medvojnega dela naših ljudi, nam mirovna konferenca nikdar ne bi prisodila obmejnih krajev Jugoslaviji. — Kje ste bili vi vsi, ki ste pridrveli kot divjaški orjunci v naše kraje? Eni ste krivili svoje hrble kot avstrijski oficirji pred našimi tlačitelji, drugi ste italijanci, a tretji ste še hlače trgal po šolskih klopeh, ko so naši ljudje delovali za narod noč in dan, zanj žrtvovali vse svoje sile, zanj trpeli, bili ob izbruhu vojske zapri in so morali prenašati še mnogo drugih muk.

In sedaj bi ti orjunci, ti divjaki radi nas učili na rodnega mišljenja in delovanja!

Dosedaj smo še kolikor toliko mirno gledali divjanje Orjune. Odslej ne več! In vi fantje in možje! Sami vidite, da se Vas bojijo. Žandarje pošiljajo nad Vas. Vohunijo za vsakim našim korakom. A povemo vladu, povemo orjuncem: Ne boste nas!

Kmetje, taki so liberalni učitelji in advokati!

(Poročilo od Sv. Marjetje na Dravskem polju.)

Pregovor pravi: povej mi, s kom občuješ, in jaz ti povem, kdo in kaj si; ali še bolj po domače povedano: gliga vkljupi štrih. Zato bom kratko poročal, s kom imajo priateljstvo in zvezo naši verni samostojni kmetje,

morebiti že v polnem diru za nami! Vsak hip utegnemo zagledati belo čelado angleškega častnika tamle na peščeni valovnini —!

Toda razočaranja, ki jih je doživel, so naredila polkovnika hladnega in nezaupnega.

«Ni jim treba priti, ako ne pridejo zadosti močnil!» je zagadel. «Tile ljudje so dobro oboroženi, imajo izvrstne poveljnike in tu na svoji zemlji se bodo besno borili!»

Ustavil se je in pokazal na Arabce.

«Poglejte!» je dejal.

Solnce je zahajalo. Orjaška rdeča obla je lezla v vijoličasto meglico, ki je zagrinjala večerno obzorje.

To je bila za mohamedance ura molitve.

Svoje molivne preproge so si sneli s kamel, se obrnili na vzhod, proti Mekki, svetemu mestu in središču mohamedanizma, pokleknili so in molili —.

In kako so molili, ti fanatični mohamedani! Marsikateri katoličan, »kulturni« človek, ki se sramuje sneti klobuk, ko zvoni Angelovo pozdravljenje, bi se lahko šel učit k tem poldivjim, »nevernim« mohamedanom. Ne zmeneč se za Evropejce, z žarečimi očmi in obrazi, ki je v njih gorelo hrepnenje, vsi zamišljeni in zatopljeni so se priklanjali, so stezali roke, so vstajali, poklekovali in pripogibali čelo do tal, vneto, goreče, kakor moli le tisti, ki ga vera prešinja do zadnje žilice, do skrajnega kotička v srcu —.

Zamišljeni so jih gledali ujetniki in marsikateremu so se pač vsiljevale čudne misli, »o je primerjal te divje sinove puščave in njihovo vero s svojim lastnim verskim življenjem.«

Solnce je zašlo, molitev je bila pri kraju in Arabci so vstali. Rog je hrapavo zapel in ujetniki so razumeli, da bodo morali potovati vso noč, kot so potovali ves dan.

kakšno »gliho« si oni iščejo. To so pokazali o prilikah sokolske prireditve v Margečkem, ki sta jo skupaj zborovala slaboznana učitelja Jarc in Kovacič. Bil je baje tam dr. Salamun, liberalni odvokat iz Ptuja, odbornik pobelinskih razgrajev, ki se jim pravi Orjuna, katere je celo minister imenoval tolovajska bando. Kot liberalni odvokat je dr. Salamun strupen sovražnik kmetskega stanu in vere ter cerkve. Zato so ga kot agitatorja za časa volilnega boja kmetski ljudje, celo na Gori, kakor so poročali časniki, odklonili ter ga niso hoteli poslušati. Samo naši margečki in prepolski samostojneži so tako zaslepljeni, da pobirajo take liberalne odvokate, ki jih nikjer drugod ne marajo. Kakor so naši sokolsko-liberalni samostojneži pravili, je prišel v Margečko in baje celo imel slavnostni govor znani liberalni petelin dr. Irgolič z nekaj orjunci iz Maribora. On je znan, kako slabo je gospodaril z denarjem mariborske hranilnice, znan je kot sovražnik vere in krščanskega zakona, o katerem ima bolj turške pojme. Z liberalnimi odvokati je prišlo tudi k našim samostojnežem nekaj pretepačev in tolovajev iz liberalne odvokatske šole, to so pobelinski orjunci. V vasi sami niso upali izizzati, ko so prišli na gmajno, so kričali živijo Orjuna. Mi vam pravimo: vi mestni pobelini in ljudje tolovajskih manir iz šole liberalnih odvokatov, ostanite doma, vaše divjaške sokolske liberalno-advokatske »omike« mi ne potrebujemo. Vi ste gnojna bula na telesu slovenskega naroda, a naše ljudstvo bo to gnilobo izrezalo, ta plevel izruvalo, pa tudi obračunalo z organizatorji in učitelji teh tolovajskih band, kakor jih beografski minister imenuje, z liberalnimi odvokati in učitelji. Pride tudi sodni dan za naša, za orjunske tolovajstvo navdušena učitelja Kovaciča in Jarc. S tolovajsko bando se družita, bota tudi primerno plačilo dobila. Ne pozabita: Kdo se med otrobe meša, ga svinje požrejo! Učitelji, ki se družijo s tolovajsko bando, bi naj bili vzgojitelji naših otrok? Seveda, učitelj Jarc je že dostikrat pokazal, da je mojster v pobalinstvu in barabstvu, zato ga tako vleče k Orjuni. Da je Jarc strašen prijatelj kmetov, je pokazal že večkrat, saj je javno pravil, da kmetu predobro gre, da premalo davka plačuje, da jim bo on davek zvišal, če jim ga drugi ne bodo. Saj vemo dobro, liberalni odvokati in učitelji bi radi s silo, s tolovajsko Orjuno strahovali slovensko ljudstvo, da bi ga mogli izsesavati s pomočjo srbskih kapitalistov in mu nalagati večje davke. Zato hočejo z Orjuno, ki je sestavljena iz Sokolov, preprečiti samostojnost Slovencev in nas posrbiti. Zdaj smo vam na kratko opisali družbo naših samostojnežev. To, kar je med Slovenci najslabšega: liberalni odvokati, od nekdaj sovražniki slov. ljudstva, zlasti kmetskega, in marškompanije liberalnih brezverskih odvokatov, to so Sokoli in tolovajska Orjuna pod vodstvom liberalnih učiteljev, to je glica, s katero vkljupi štrihajo naši samostojni kmetje. Te bande se kot kuga ugiblje vse, kar še je pametnega in poštenega, in je zato pri zadnjih volitvah dobila brco. Le med našimi kmetskimi samostojneži se še najdejo taki, ki se še jim oči niso odprle. So pomilovanja vredni zaslepljeni. Mi jih pomilujemo, še bolj pa njihove otroke. Spomnili bi jih samo na pregovor: po slabih tovaršiji rada, glava boli. Ali si mere kdo misli bolj slab prizor, kakor je ta: sloveski kmet vprezen v voz liberalnih odvokatov, liberalnih učiteljev, brezverskega Sokola in tolovajskega parske bande Orjune? Ta žalosten prizor smo gledali v Margečkem. Z veseljem pa je gledal ta prizor propadli kandidat Dobnik, ki tudi pravi, kakor njegov svak Jarc, da Slovenci premalo davka plačujemo in pa njegova boljša polovica, kateri je že prej smrdel slovenski jezik in kmetsko ljudstvo, zdaj pa ji vendar nekaj diši, namreč roparska Orjuna. Dober tek želimo, ker smo uljudai.

Belmont je zastopal. Upal je do zadnjega, da jih bodo Angleži dohiteli še preden odrinejo. Pa vdati se je bilo treba v neizogibno usodo in upati na drugo priložnost.

Hlebec kruha je dobil vsak, črn je bil, suh od vročine, pa ob, kedaj jim je najizbranejši umotvor ladjevškega kuharja dišal tako dobro kot ta skorja beduinškega kruha iz durine moke —! In — kako nečuveno razkošje! Kozarec vode je dobil vsak, kajti polni mehovi Abd Er-rahmanove čete so obilo zadostovali za vse.

Ko so bile utešene njihove telesne potrebe, se je tudi v njihove duše vrnila dobra volja in zlezli so na kamele če že ne veseli, pa vsaj potolaženi, in z nekakim radovednim zanimanjem so zrili v bodočnost. Da bi telo tako radevolje ubogalo dušo, kakor se duša hitro prilagodi telesnemu razpoloženju, kak raj bi bil na zemljil!

Stuart je mirno obsedel na pesku, govoričil in se smejal samemu sebi, Arabci se niso zmenili zanj. Njegov beli obraz je sijal skozi večerni mrak.

«He, dragoman!», je vzkliknil Cochrane, «povejte jim, da so pozabili gospoda Stuarta!»

«Bi nič ne pomagal», je odgovoril Mansur. «Pravijo, da je predebel in da ga nočajo vlačiti seboj. Umrl da bo itak, čemu bi se mučili z njim —.«

«Nočajo ga v zetni seboj —?» je razdraženo vplil Cochrane. «Za Boga, mož bo poginil od žeje in lakote! — Kje je emir? He!» je zavpil, ko je prijezdil mimo črno-bradati Ali Wad Ibrahim, — z glasom, kot bi imel pred seboj lenega vojaka.

</div

Politični ogled

Država SHS.

Na poti do sporazuma je storjeno zopet par koraškov. Demokrati, največji nasprotniki sporazuma, so se zopet tako obnašali, da so izgubili skoraj že zadnje ostanke zaupanja med radikali. Ona struja med radikali, ki je še vedno delala za ponovno zvezo z demokratimi, se je že do malega razšla in glavno besedo ima sedaj ona, ki je za sporazum. V verifikacijskem odboru so nastopili demokrati silno predzrno. Hoteli so spraviti nekaj svojih kandidatov skozi, ki niso dobili dovolj glasov. Celo glede dr. Kukovca in dr. Žerjava so vložili pritožbo. Na demokratski listi v enem srbskem in enem črno-gorskem okraju sta kandidirala celo dva uradnika ter se nista zmenila za zakon, ki določa, da mora kandidat odložiti svoje državno službeno mesto. Verifikacijski odbor je obe listi razveljavil in tako so demokrati ob tri mandate. Eden od radikalnih prvakov je moral celo pripomniti, da vlačijo demokrati politiko tudi v sodniji in da radi tega bezi ven pravica. Demokratski zli duh dosedanje protljudske politike bo sčasoma le izgubil zaslombo, katero si je prisleparil v Beogradu in pa med Srbi.

V soboto sta prišla v Beograd poslanca Radičeve stranke dr. Krnjevič in Kovačevič, da od Pašiča samega čujeta, kaj sedaj misli o sporazumu, ko je sestavljena samoradikalna vlada. Med razgovori se je pokazalo, da Pašič v resnici misli na pošten in trajen sporazum. To so kazali tudi drugi ministri ter obljudili hrvatskemu odposlanstvu, da se bo marsikaj odpravilo, kar so demokrati upeljali in kar je eden glavnih vzrokov nezadovoljstva. Radič je zadovoljen s poročilom, ki so ga odposlanci prinesli iz Beograda, ter meni, da bi bilo najbolje, če bi se začelo polagoma popravljati, kar je dosedanja nesrečna politika zakrivila in če bi bile na jesen nove volitve. Če se bodo radikali sporazuma držali, izidejo iz volitev še močnejši in vse stranke, ki sporazumu nasprotujejo, bi propadle. Radičeve odposlance so v Beogradu lepo sprejeli, samo policajdemokrati se niso znali krotiti in so po svojih listih pisali o «Radičevih ušivcih».

Ko so radikalni poslanci govorili z dr. Korošcem o političnem položaju in glede pogajanj za sporazum, so bili opozorjeni na dejstvo, da je Jugoslovanski klub v opoziciji proti vladni in da se iz držanja članov Jugoslovanskega kluba v verifikacijskem odboru ne sme sklepati, da bo klub podpiral vladu. Dosedanje stališče je posledica tega, ker je klub hotel popraviti vsaj kolikor toliko krivice in nasilja, ki so jih demokrati uganjali za časa volitev. Jugoslovanski klub bo stal tudi v bodoče vedno točno na stališču svojega programa. Vsled tega so vse ostale vesti brez podlage in zgolj ugibanja. Vsekako se je treba zavedati, da je borba Jugoslovanskega kluba pred vsem naperjena proti policajdemokrati politiki.

Francosko-nemški spor.

Zavezniške velesile so odklonile nemško ponudbo glede plačanja vojnih odškodnin in svet se zlasti čudi, da je bil angleški odgovor neprisakovano oster in da je Anglia čisto prezrla oni del nemškega predloga, ki govorji o možnosti določitve odškodninskega zneska po mednarodni komisiji. — V Poruhrju postajajo razmere nevzdržne. Francozi izgajajo nemške uradniške rodbine, od nemške strani si je pa ogorčenje začelo iskatи duška v uničevanju prometnih sredstev. Tako je bil od neznanih storilcev porušen večji del železnice, da imajo sedaj Francozi velike težave z odpremo zaplenjenega blaga. — Radi francoske vojnospodne obsodbe tovarnara Kruppa na 15 let ječe in 100milijonsko globo je poslala nemška vlada vsem državam svoj protest.

Umor ruskega zastopnika.

Pred tednom dni je bil v Lozani v hotelu umorjen vodja ruskega odposlanstva na lozanski konferenci Vorošovi, dva druga delegata sta bila pa težko ranjena. Morilec je rodom Švicar, a ruski priseljenc in je bil Wranglof oficir.

Mednarodni kongres za žensko volilno pravico

se je začel te dni v Rimu. To je že 9. kongres te vrste ter ima 2000 odposlanic od 40 narodov. Ob poročilu o napredku ženskega gibanja se je tudi ugotovilo, da je samo še 15 držav, kjer ženske še nimajo volilne pravice.

ZUPANSKI POUČNI TEČAJ V SLOVENJGRADCU.

Dne 15. januarja 1923 je priredila Županska zveza za Slovenijo poučni tečaj v Slovenjgradcu. — Pred začetkom tečaja je pojasnil slučajno v mestu se mudeči nar. poslanec dr. Hohnjec zbranim obč. zastopnikom, kako se sestavljajo in vlagajo kandidatne liste. — Pri tej priliki je povdral, da mi vsi hočemo ostati v državi, ki nam bo dobra mati.

Cisto nemogoče bi bila kakša samostojna slovenska republika. — Dasi govor poslanca dr. Hohnjeca ni bil na sporedu županskega tečaja, vendar je bil vsestransko dobrodošel in odobravan.

Otvorivši oficijelni del tečaja je pozdravil okrajni načelnik Županske zveze Guzelj v velikem številu zbranem obč. zastopnikom, došle celo iz oddaljenih delov naše Koroške. Na to je pozdravil navzoče v imenu osrednje Županske zveze njen tajnik Fr. Kristan, povdarjajoč važnost organizacije v varstvo avtonomije.

Vladni svetnik Šporn je potem pojasnil v uvodu svojega predavanja pojmom avtonomije, kaj občina more in kaj sme v okviru zakona in kako naj si uredi svoje gospodarstvo. Razdelitev moči mora biti v skladu z in-

teresi občine. Naloga Županske zveze pa je, da tolmači, kakšne pravice imajo občine.

Drugi predavatelj obč. revizor Kristan je tolmačil način obč. gospodarstva, denarnega in splošnega poslovanja, vire dohodkov i. dr. — Med tem so se razvili razgovori in se stavila razna vprašanja, med drugimi glede lovščega zakona. — Pri tem se je pojasnilo, da mora vsak lovec poravnati škodo, ki jo komu napravi na polju ali travniku. — Od lovškega zakupnika pa ni mogoče zahtevati pogoja (kakor je nekdo vprašal), da bi se zavaroval morebitne odskodnine za kokoši, če bi jih odnesle lisice.

Pojasnilo se je nadalje na tozadevna vprašanja, da nimamo še novega lovškega in ne ribarskega zakona.

Glede uradnih dopisov v cirilici so se pritoževali zastopniki občin, da pravi okr. glavarstvo, da morajo znati cirilico. — Pojasni se teoretično pravna in praktična stran. Zakonito je stališče okrajnega glavarstva, ker je občina javna inštitucija, in zato mora sprejemati tudi dopise in odloke v cirilici kot v pismu državnega jezika. Županska zveza pa naprosi pokrajinsko upravo, da ona preskrbi prevode v slovenščino, ker se danes od občin pač še ne more zahtevati, da bi znale cirilico.

Nato je sledilo predavanje vladnega svetnika g. Športa o domovinskih zadevah in s tem v zvezi o ubožni oskrbi itd.

Sledila so razna vprašanja z odgovori in pojasnili, med temi zlasti o konkubinatu in kaznovanju po občini radi prestopka te vrste deliktov. V take namene in iz ozira izvrševanja krajevno policijskih kazni mora imeti vsaka občina svoj obč. zapor. — O konkubinatih in o javnosti pohujševanja priobčimo poseben članek v eni prihodnjih številk.

Izražena je bila končno še želja, da bi se vsi navzeci zavzeli za cestno zvezo Sele—Kotle na Stari trg—Slovenjgrader kot drugo zvezo z Mežiško dolino, kjer je sedaj le ena zveza. Ondi mora biti nova vozna cesta, ki je tudi v vojaškem interesu. — Izrekla se je želja, naj se zavzame za to tudi Županska zveza.

Načelnik Guzelj je na to z zahvalo predavateljem zaključil tečaj z željo, da bi vsi ohranili v srcih nauke, ki so jih čuli. — Pripomniti moramo, da so vsi udeleženci vztrajali do konca tečaja in predavanj.

Tedenske novice.

Ljubljanski škof dr. Jeglič obhaja letos zlatomašniški jubilej in sicer dne 27. majnika. V spomin na ta jubilej je Slov. Straža v Ljubljani založila njegovo sliko v obliku razglednic. S tem se bo mnogobrojnim častilcem in prijateljem ter občudovalcem navdušenega apostolskega slovenskega škofa gotovo zelo prikupila. Vsak si bo rad nabavil razglednico ter hranil to sličico v spomin na vnetega zagovornika katoliške misli. Čisti dobiček teh razglednic je namenjen našim Korošcem in Primorcev. Cena razglednic je 1 dinar ter se bo dobila v nekaj dneh v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Fantje, ne pozabite: Binkoštni pondeljek je Vaš shod pri Sv. Jožefu nad Celjem! — Cel hrib Vas mora biti poln! — Mladeniči, na plan! — Cela armada Vas mora biti!

Misionarji pri Sv. Jožefu, Celje, prosijo vse one gg. duhovnike, ki želijo imeti ob priliku mladeničkega shoda na binkoštni pondeljek obed opoldne v misionski hiši, da se priglase za to po dopisnici ali vsaj takoj pri prihodu k Sv. Jožefu.

Radikalne krave za viničarje. Pred volitvami so obljubljali radikalni slovenski viničarjem breje krave in sicer bi imele te srbske krave priromati v Slovenijo dne 1. junija. Prvi junij bo kmalu tu, a radikalnih krov še nič ne slišimo, da bi mukale proti Slovenskim goricam. Letos je dovolj paše, bi bile Vrličeve radikalne krove dobrodoše našim viničarjem, a so menda zbezgale bogzna kam in Slovenije nikdar videle ne bodo. Prav po balkansko grdo je, obljubiti brejo kravo, potem pa še kozjega repa ne dati. Prazna obljuba srbijanskih radikalno-brejih krav je zopet nov dokaz, na kako ogaben način so hoteli zvabiti na radikalni led naše slovenske viničarje razni Verliči in Nachtigalli, a se jim ni posrečilo, ker so naši viničarji že dobro vedeli vnaprej, da so radikalne krave prazna predvolitvena farbarija.

Kako je bilo zadnji teden v Mariboru? Ledene more smo dokaj čutili v Mariboru, kjer je celo po Pohorju zapadel sneg in snežno bližino smo neprijetno čutili tudi v mestu. Sedaj je zopet solnčno in toplejše vreme. Mariborski orjunci razgrajajo vsak večer okrog po gostilnah in pretepajo vse, kar jim pride kot mirna žrtev v roke. Divjanje Orjune po Mariboru postaja že skrajno neznosno. Policijski komisariat je sedaj razglasil, da morajo do 24. t. m. oddati na policiji orožje vsi, ki imajo orožne liste in so stari pod 30 let. Nadalje objavlja policija, da bo vsekoga nočnega razgrajajoča vtaknila pod ključ, a bo menda ostalo samo pri praznih grožnjah, ker veliko mariborskih policajev je zelo naklonjeno Orjuni. Ako bi javno varnost po Mariboru varovali in stražili naši štajerski orožniki, bi izgledalo čisto drugače s pretepi in napadi orjuncov. Maribor je obiskalo 15. t. m. okrog 70 srbijanskih pevcev, ki so priredili tudi koncert.

Shod SLS v Št. Ilju v Slov. gor. se je v nedeljo, dne 13. t. m. vršil nad pričakovanje lepo. Dvorana Slovenskega doma in veža sta bili nabito polni domačinov in sosedov. Shod je vodil domači župnik č. g. Vračko. — Politično poročilo je podal naš nar. poslanec Žebot, katerega smo naprosili, da nam pride poročat. Zborovalci, po ogromni večini sami možje iz vseh občin so z zanimanjem sledili poslančevemu poročilu. Izrekla se je zaupnica politiki SLS ter sklenilo po vseh občinah ustanoviti krajevne odbore SLS in agitacijske krožke. —

Smejali smo se «Taborovemu» poročilu o ustanovitvi JDS organizacije v Ceršaku. Par krakelerjev prepričamo Kukovcu, a 99 odstot. prebivalstva naše in sosednih župnij pa je in ostane trdno v taboru Slovenske ljudske stranke.

Bivši samostojni poslanec Ivan Mermolja in njegova dva sinova so pri Orjuni. Ravnokar omenjeno si načelo dobro zapomnijo naši vrli Šentiljčani, ki so branili mejo proti nemškemu navalu desetletja brez rokovnjaške Orjune in brez Mermolje ter njegovih sinov. Šentiljčani so bodo že sami ubranili Orjune in Mermolje kot so se Nemcev.

Mermolja je gostil mariborske orjunce. Zgoraj smo poročali, da je Mermolja in njegova dva sinova v orjunske organizacije. Ravnokar pa smo prejeli iz Št. Ilja v Slov. gor. poročilo, kako je Mermolja gostil v Št. Ilju mariborske orjunske pretepače. Za minulo nedeljo je povabil Mermolja v Št. Ilj mariborske orjunce, ki so proti večeru posetili in osrečili gostilno pri kolodvoru. V gostilni so začeli izzivati in so pretepli Šentiljčana Šermana. Divjaški nastop Orjne je tako razljutil gostilčarja Matjašiča, da je pognal preko praga orjunce z Mermoljo vred. Od ljudstva penzionirani poslanec je še spremil orjunce na kolodvor in domov grede je strejal iz samokresa in se po italijanski navadi drl: «Živijo Orjuna». Pomilovanja vredni Mermolja, ki sedaj ni več poslanec, se je vrnil tješnj, kamor je že davno spadal, nameč med razbojniške orjunce. Pa kakor je ljudstvo obračunalo z Mermoljevo poslansko častijo, tako bo tudi z njegovim orjunaštvom. Šentiljčani bodo Mermolji že posvetili, da se ne bo nikdar več upal streljati in s svojim podivjanim glasom nazdravljati Orjuni. Mermolja, Mermolja, kako se boš brido kesal, da si gostil orjunce!

Požar pri Sv. Lenartu. Dne 10. t. m. je nastal v Št. Lenartu v Slov. gor. požar, ki je upepelil tovarno usnj in parno žago, last Josipa Piriha. Požar je izbruhnil v hiši, ki stoji poleg tovarne, vsled pokvarjenega dimnika. Hiša je namreč bila pokrita s slamo, pa se je vsled isker, ki so prišle skozi dimnik, vnela. Streha je bila takoj v plamenu, ki se je vsled vetra razširil hitro tudi na tovarno. Ves napor, da se ogenj zaduši, je bil brezuspešen. Po bliskovo je stala cela tovarna in žaga z veliko zalogo desk v plamenu. Na pomoč sta prihitali požarni brambi iz Sv. Lenarta in Sv. Trojice. Vsled velikega vetra je bilo nemogoče gasiti in samo to je sreča, da so poslopja stala na samoti ter se ni mogel požar razsiriti. Tovarna in poleg stoeča hiša, ki je začela prva goreti, sta pogoreli do tal. V hiši je bila pisarna podjetja in stanovanje dveh družin, ki so sedaj brez strehe. Škoda presegla 20 milijonov K, zavarovalnina pa znaša malenkostno sveto. Posestnik je dal pred kratkom celo tovarno preurediti in je namestil popolnoma nove, moderne stroje. Tudi žaga je bila novopravljena.

Ustanovitev Dekliške zveze v Št. Janžu na Dr. p. Lep in vesel dan je bil praznik Vnebohoda za nas Šentjanška dekleta. Ustanovile smo si Dekliško zvezo, da se bomo tudi me mladenke mogle izobraževati in pripravljati za življene in pošteno razveseljevati. V cerkvi in na dekliškem shodu je govoril navdušeno č. g. Pavel iz Maribora. Krasno sta govorili delegatinja hajdinske Dekliške zveze M. Zelenik in zastopnica Dekl. zveze iz Sv. Lovrenca L. Jurčič. Naj se izpolnijo besede duhovnega voditelja, s katerim je sklenil lepi shod: Naj se ta cvetka (Dekliška zveza), vsajena v Marijinem mesecu v dekliški vrtec Šentjanški, krepko razvija pod varstvom Srca Jezusovega in Marijinega ter obilo dobrega sadu prinese!

Dobro si zapomnite Slovenjebistričani in okoličani. Ob času krvavega napada Orjune na Slov. Bistrico se strejali orjunci v Marijin steber, ki stoji pred Pinterjevo trgovino. Strejali so v soho radi tega, ker je nekje ob vnožju stebra bilo enkrat v nemškem jeziku napisano, kdo je dal to soho popraviti, so pa ta napis leta 1918 prebarvali, a se kljub prebarvanju še vidijo skozi barvo nemške črke. Več orjunske streljev je zadel soho. S strejaniem v Marijin steber so divjaški orjunci dokazali, da jim ni niti Marijina podoba več sveta. Za onečašenje Marijine sohe so maščuje Slovenjebistričani in okoličani na ta način, da ne bo nobeden prestopil praga trgovine demokratske župana Omerzo, da ne boste nalagali svojega denarja pri Trgovski banki in da boste pustili živinozdravniku Škofiču, naj združi samo orjunske živali in ne naših in da se ne boste v pravnih zadevah zatekali k duševnemu voditelju slovenjebistričke Orjune k dr. Pučniku. Naše maščevanje za onečašenje Marijine sohe bodi gospodarskega značaja, ki pa bo kmalu ukrotilo vse slovenjebistričke orjunce!

Novi zvonovi v Slov. Bistrici. Dolgo smo čakali, a zdaj so vendar enkrat prišli naši novi zvonovi. Pred 14 mesci smo sklenili, da si jih naročimo, ker nam je bil že silno dolg čas, ko smo bili brez zvonjenja. Požrtvovanost župljanov za nove zvonove je bila občudovanja vredna. V štirih dneh so darovali in nabrali okrog 400.000 K za tri, oziroma štiri manjše zvonove. Ta dariljivost župljanov je dala našemu priljubljenemu g. dekanu pogum, da so naročili takoj še peti največji zvon, ki tehta sedaj 2465 kg. Vsi zvonovi skupaj tehtajo 4937 kg. Zvonove je vila tvrdka Bühl v Mariboru. Zadnjo soboto so bili zvonovi predmet občudovanja v Mariboru. Okinčani vozovi z zvonovi so stali na Grajskem trgu, kjer so se pripravljali na odhod. Neštete množice so jih ogledovali in občudovali. Ob 10. uri so vpregli v vozove sedem parov okrašenih konjev ter po

velika množica vernega ljudstva nove zvonove k župnijski cerkvi. Godba je svirala, pevci so peli zvonovom v pozdrav. Zvonove je blagoslovil ob veliki asistenci duhovnikov vodja škofije premil. g. kapiteljski vikar dr. Martin Matek. Po blagoslovu je imel navdušeno pridigo o pomenu zvonov in nato slovesno škofovsko sv. mašo. — Po sv. opravilu je zbral preč. g. dekan goste, botre in dobrotnike zvonov okrog svoje gostoljubne mize. Pri tej priložnosti so se oglašili razni govorniki ter v kratkih napitnicah poveličevali izredno slovesnost bla goslovitve novih zvonov. Med vsemi jo je gotovo naj bolj originalno pogodil novoveški g. župan Zafošnik, ko je rekel: «Dokler se bodo novi zvonovi glasili iz bistrškega stolpa, bodo glasno peli: Cerjak—Juhart, Cerjak—Juhart ter s tem razglašali slavo svojima največjima dobrotnikoma g. dekanu Cerjaku in g. Juhartu, ki se nista ustrašila nobenega truda, nobene žrtve. Sedaj je njih trud obilno poplačan!» G. Pinter se je v napitnici spomnil tudi neznašnih razmer, ki so v zadnjem času zavladale v Slov. Bistrici vsled znanih divjaštev Orjune. Nastop tega izzivalnega društva v našem mestu je globoko užalil okoličane in v mestu samem razbil marsikatero prijateljsko vez. Od tistega nesrečnega dneva v mestu ni več pravega soglasja, prave harmonije. Na te razmere je navezel g. Pinter svojo napitnico ter izvajal: «Zvonovi so lepo ubrani in spretno uglašeni! Dal Bog, da bi ti harmonično uglašeni in ubrani zvonovi zopet prinesli v Slov. Bistrico tisto soglasje, tisto ubranost, tisto harmonijo, kakor je vladala poprej.» Na to napitnico je odgovoril tako primerno g. Gril: «Po zdravljam željo g. Pinterja po ljubem miru v našem mestu in se ji pridružujem ter izjavljam, da se to tudi da doseči, ako se obe stranki dogovorite in obojestransko nekaj popustite. Odpaviti pa se mora iz naše sredine vse, kar je dalo povod nesoglasju in razprtji.» Tako jeli! Tudi mi pravimo: Mir in prijateljstvo se naj z novimi zvonovi zopet povrneta v našo sredino, vzrok razprtje in razdora pa se naj odpravi za vedno!

Silen požar v Spodnjih Račah. Dne 15. t. m. je izbruhnil v Spodnjih Račah silen požar, ki je popolnoma uničil vsa poslopja trem posestnikom, enemu pa je zgorelo samo gospodarsko poslopje. Do tal so pogoreli: Potočnik, Pipenpacher in pri Kmetiču, Marčiču je pa uničil požar gospodarsko poslopje. Požar je izbruhnil krog pol pete ure popoldne pri Potočniku, kjer so pekli kruh, so se užale saje v dimniku in naenkrat je bila slammata streha v plamenih. Veter je razširil požar kmalu na sosedna poslopja. Na mesto nesrečo je prihelo osem požarnih bramb, med temi tudi mariborska s svojo novo brizgalnicu, a se je požarnim brambam samo posrečilo, da so požar omejile, a gasiti se ni dalo, ker so bila poslopja, ki so postala žrtev plamenov, kriti s slamo.

Kriza v mlinski industriji. V mariborskem in ptujskem političnem okraju je obrtna oblast izdala že več dovoljenj za menjalnice žita, ki sedaj rastejo, kakor gohe po dežju. Oblasti bi se vsekakor morale bolj interesirati za te menjalnice, ker posestniki istih niso v mlinski stroki čisto nič izučeni, pač pa delajo realnim mlinarjem neprecenljivo škodo, tako, da jih je mnogo od njih popolnoma, nekateri pa delno ustavili svoj obrat. Ako ne bo pristojna oblast pravočasno ukinila teh menjalnic, potem bo prisiljen marsikateri mlinar opustiti svojo obrt ter se nehoti oprijeti kakega drugega posla, da bo zamogel po dolgih izkušenih letih v svoji stroki preživljati sebe in svojo družino.

Nenadna smrt računskega nadsvetnika. Od Sv. Križa pri Ljutomeru in Lukavcu poročajo: Dne 10. t. m., na dan Vnebohoda Gospodovega, smo na našem pokopališču pokopali telo slavnega rojaka lukavškega, g. Matija Vaupotiča, vpokojenega računskega nadsvetnika pri deželnih vladah v Sarajevu. Bil je na potu iz Sarajeva v domovino, da bi preživel svoje zadnje dni v Lukavcih, kjer že več časa biva njegova žena in sin. Ker pa eden sin prebiva v Ivancu pri Vinici, je šel g. Vaupotič med potom domov tega obiskati. Po končanem obisku se je dne 8. t. m. okoli 1. ure popoldan postal peš v Ormož po cesti, ki veže Vinico z Ormožem. A tukaj ga je prehitela nemila smrt. Od srčne kapi zader se je 68 let stari mož na cesti zgrudil in umrl. Njegovi sorodniki so njegovo truplo dali pripeljati v domačo župnijo, kjer je bil dostojno pokopan ob veliki udeležbi župljjanov in njegovih znancev iz Ljutomera. Življjenjepis pokojnikov je prav zanimiv. Vaupotič M. zakonski sin kmečkih staršev Matjaža in Marije Vaupotič, se je narodil dne 23. januarja 1855 v Lukavcih. Št. 6. Študiral je par let v Mariboru, potem pa v Varaždinu, kjer je gimnazijo z dobrim uspehom dovršil. Nato se je podal v Gradec, da bi se učil modroslovja in ob enem služil kot enoletni prostovoljec. Postal je kmalu poročnik v rezervi. Po dosluženem vojaškem letu je še nadaljeval študije na c. kr. vseučilišču, a januarja 1878 je prosil, da bi ga sprejeli v mariborsko duhovsko semenišče. To se je tudi zgodilo. Pa komaj je bil prvi letnik s prav dobrim uspehom dovršil, moral je avgusta 1878 z drugimi vojaki kot poročnik v rezervi v Bosno. V bojnem hrupu je pa zgubil veselje do duhovskega stanu, zato se je leta 1879 po končani okupaciji podal na učiteljsko pripravnisko v Zagreb, kjer je postal učitelj meščanskih šol za naravoslovno skupino in nemški jezik. Služboval je potem par let v raznih mestih kot učitelj. V neugodnih narodnih razmerah se je učiteljske službe kmalu naveličal, zato je prosil za izpraznjeno službo adjunkta v Lepoglavi, katero je tudi dobil. Čez nekaj let je odšel v Sarajevo k deželnim vladam, kjer je služil dolga leta v računskem oddelku in dosegel čast računskega nadsvetnika. Na potu domov pa je odšel v večnost. Naj počiva v miru!

Iz občine Pervenc nam poroča naš dopisnik, da leže tamkaj neka hiša navzdol preko občinske ceste in že

bo kmalu zlezla na sosedovo njivo. Radi tega se je neki posestnik pritožil na občinski odbor, a mu je ta pritožbo kratko malo zavrnih s pripombo, češ, naj le leže hiša na sosedovo njivo. Merodajne oblasti tudi pozivamo, da si ogledajo malo natančnejše naše obč. ceste, ker sicer homo v kratkem vozili po njivah in po hišah.

Zalostna novica. Iz Podčetrka nam poročajo: Na Toplici na hrvatski strani je preminula te dni obča zna na in priljubljena posestnica Terezija Soltar. Daleč na okrog so blago pokojnico poznali ljudje kot skoz in skoz pošteno ženo in mater, h kateri se je zatekel marsikdo v potrebi pametnega nasvetja. Vzgojila si je same vrle in vzgledne otroke. Mnogobrojni pogreb, ki se je vršil minulo nedeljo, je bil dokaz, kako čislana je bila rajna v okolici. Blagopokojni svetila večna luč, rod bini Soltarjevi pa naše iskreno sožalje!

Roparski napad. Iz Imenega pri Podčetrku nam poročajo: Dne 6. t. m. se je zgodil tukaj roparski napad, kakršnega ne pomnijo pri nas najstarejši ljudje. Iz sejma v Rogatcu sta se vračala dva soseda, oba doma iz Jemljanske gorice. Po cesti sta prišla v bližino Podčetrka in tamkaj tudi skupaj pila v gostilni. Žerjavov Anza je rekel svojemu tovariju v krčmi: «Jaz ne bom hodil s teboj, ker že dve kravi, ampak bom sam hitreje hodil, ker se mi mudi domov po opravkih.» Tako sta se ločila in Žerjavov Anza je odšel naprej in še pustil soseda v gostilni. Konečno jo je tudi sosed mahnil z živino proti domu in zavil iz ceste pri Podčetrku na vkeber po pešpoti skozi gozd. Ko je bil v gozdiču, pa stopi preden Žerjavov Anza in ga ustrelji enkrat v glavo drugič pa v prsa. Na tleh ležečemu je tolovaj odvzel 24 tisoč kron in obe kravi. Predno je ostavil svojo žrtvo, jo je še ogledal od vseh strani in jo zvalil po bregu s pripombo: «Oh, saj sem te do smrti» in nato je odgnal sosedovo živino na svoj dom. Ubogi obstreljeni sosed se je ponoči prebudil iz omedlevice in klical malodane celo noč zamanj na pomoč. Drugo jutro so slišale Hrvatice, ki so šle v podčetrteški grad na delo, obupne klice, a se iz strahu niso upale odzvati. Kmalu za Hrvaticami je prišel skozi gozd neki moški, ki je priskočil na pomoč nesrečnežu, a ga sam ni mogel spraviti iz gozda, ampak je stekel po žandarmerijo. Žandarji so prišli z vozom in odpeljali nesrečneža na njegov dom in poklicali zdravnik. Zdravnik je ranjenca odpremil v celjsko bolnico, kjer se v strašnih mukah boril s smrto. Tolovaj Žerjavov Anza pa je tiral drugi dan oropani kravi k Sv. Miklavžu na Polju na sejm in tamkaj eno tudi prodal in nazaj grede iz sejma temeljito popival pri Legvardu v Golobinjeku, kjer so ga orožniki zgrabili in ga odpeljali v Celje. Prebivalstvo je radi tega nečvenega zločina silno razburjeno.

Novice iz Mozirja. Kovač Ivan Močnik se je dne 7. maja hudo ponesrečil. Padel je v kopo, v kateri je kuhal oglje ter zadobil hude opeklne skoro po polovici telesa. Zdaj se obrača vsled izredno spretnega zdravljenja že na bolje. Delavnemu somišleniku želimo, da skoraj popolnoma okrevat! — Dolgotrajni, skoro stoletni boj med tržkimi opravičenci in neopravičenci se je končal letos s tem, da se je razdelila skupna last med opravičence. Le gozd Bela peč ostane še nerazdeljen. — Tržki župan gospod Rudolf Pevec se je odpovedal županstvu. Kakor se govori, dobimo kmalu gerenta in nato nove volitve. Čas bi že bil, da prenehajo domače hišne stranke ter razni pšeničniki in koruzniki, opravičenci in neopravičenci. Osebe ginejo, zdrava načela pa ostanejo. Žal, za sedaj še ni pričakovati, da bi krenilo občinsko gospodarstvo od osebnosti na boljšo pot.

Neki gostilničar se poteguje za žganjetič. Pa saj imamo že več kot preveč vsega tekočega! V trgu pride na vsakih 40 ljudi že ena gostilna. Sicer se pa prodaja, kakor pravijo, zganje v nekaterih gostilnah brez koncesije. Tudi na policijsko uro naj bi se strožje pazilo!

Novice od Sv. Ruperja nad Laškim. Umrl je občenski posetnik in trgovec Blaž Tuhtar. Pokojni je bil dolgoletni naročnik «Straže» in «Slov. Gospodarja». Lansko leto je obhajal zlato poroko, letos ga pa je ravno pred obletnico pokosila smrtna kosa. Naj v miru počival! — Pri nas so fantje zelo vročekrvni ter vedno pride do pretegov. Na nedeljo, dne 24. aprila je prišlo do pretepa med fanti Zeličem in Mastnakom in med rudarjem Zapuškom. V prepisu sta prva dva napadla Zapuška z noži ter ga zatkala. Po zločinu sta pobegnila, pa ju je orožništvo kmalu izsledilo in spravilo pod ključ.

Pokvarjenost zagrebške mladine. V gozdu Smroku pri Zagrebu se je dogodil strašen zločin, ki meče žalostno luč na pokvarjenost zagrebške mladine. 17 letni dijak Paskijevič je z par mladoletnimi tovariši zabil krojača Kanajeta in tihotapca Jeličiča v gozdu, kjer so jih ubili in oropali. Za ta grozni zločin so delali priprave več tednov ter so ga izvršili na tako premeten način, da bi ga bila policija težko odkrila, da je niso zločinci vsled neprevidnosti speljali na sled. Zločinci pridajajo skoro vsi brez izjeme takozvani «boljši družbi» ter so sinovi večinoma zelo premožnih roditeljev. Preveliko pohlepnost po denarju in zabavi pa jih je zapeljala k temu dejanju. Zločin so izvršili na ta način, da je Paskijevič ponudil obema žrtvama veliko množino srebrnih krov v nakup. Umorjenca, ki sta se pečala s tihotapstvom srebrnih krovov, sta bila takoj pri volji in Kanaje je vzel v ta namen 500.000 K s seboj. Dogovorili so se, da izvrši kupčijo v najbolj skritem delu gozda na Smrodu, da bi jih policija ne motila. V gozdu pa so zločinci pripravili zasedo in ko sta se žrtvi približali, so začeli streljati nanje. Jeličič se je zgrudil takoj smrtno zader, dočim je skušal Kanaje pobegniti. Paskijevič ga je pa dohitel, ter ga ubil z bokserjem. Potem so si roparji denar razdelili in pobegnili. Trupla umorjencev je slučajno drugi dan našeli neki uradnik, ki je takoj obvestil policijo. Ta je začela takoj energično iskati

krivce, pa dolgo časa ni prišla na pravo sled. Nazadnje pa je vzbudilo pozornost policije naravnost razsipno življenje par fantalinov. Policija jih je zaprla in pri zaslišanju so končno priznali umor. Glavni krivec Paskijevič je še pravočasno pobegnil iz Zagreba v avtomobilu na Reko, odkoder je misil odpotovati v Ameriko. Reška policija ga je na prošnjo zagrebške aretilara ter ga bodo izročili našim oblastem, da ga kaznujejo.

Ob priliki proslave zmage SLS je bilo nabранo v Brebrevniku za hiralnico pri Sv. Miklavžu pri Ormožu 230 K. Bog plačaj vsem darovalcem.

Najlepše dario za hirmance je lep rožni venec in lep molitvenik. Botre opozarjam, da ima Tiskarna sv. Cirila v Mariboru veliko izbiro takih molitvenikov in rožnih vencev po primeroma zelo nizkih cenah, zato vsem botrom toplo priporočamo, da si v Cirilovi tiskarni nakupijo ta darila. Dobijo jih lahko tudi po pošti.

GOSPODARSTVO

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Zadnja seja Kmetijske družbe, ki se je vršila v soboto dne 5. t. m. je bila v znamenju — resnega dela. Akoravno se ni začela ob določeni uri, se je vendar rešilo več velevažnih gospodarskih vprašanj pod predsedstvom prvega podpredsednika g. profesorja Jarca.

Največ časa je zavzel razgovor o bednem stanju naše živinoreje in o sredstvih, katere se naj uporabijo za povzdigo iste. Tako primanjkuje na primer po izjavi strokovnjakov nad 3000 plemenskih bikov in večkrat ima po 5–6 občin samo enega plemenskega mrjasca. Iz teh nedostatkov se morajo v najbližji bodočnosti roditi najhujšje posledice za naše živinorejo in gospodarski dobrobit.

Odborniki so se zato zedinili v sledečih točkah:

- Ministrstvo se prosijo za večjo podporo.
- Naši poslanci se prosijo, da storijo vse primerne korake in da se posebno pri proračunskih debatah ozirajo na potrebe naše živinoreje.

3. Kmetijska družba naj vpliva na to, da se sklice enketa za povzdigo živinoreje v kateri bo zastopana vladna, zastopniki živinorejskih zadrug in kmetijske družbe. Odtod naj gredo potem direktive na dejelo potomsko glavarstvo itd.

5. Izmed odbornikov Kmetijske družbe se izvoli živinorejski odsek, kateri referira odboru tudi razdeljevanje podpor.

6. Kmetijska družba podpre subvencijo za nakup plemenskih bikov in mrjascov z 25.000 din. in predloži ta sklep v odobrenje občnemu zboru. Ako pa občni zbor ne bi odobril te žrtve, doprinešene radi izrednih in nujnih razmer, se krije ta svota iz prihodnjih podpor.

7. Subvencije naj ne presegajo četrtino plačljive vsote, da se pomaga čim več kmetovalcem.

8. Pašnik Ivje, ki je bil dosedaj vedno pasiven, se naj da v najem na javni dražbi in eventuelni prebitku se naj porabi za povzdigo domače živinoreje. Nato so se odobrile nekatere podpore za živinorejo ter rešile nekaterim okrajem prošnje za plemenske mrjase.

Žrebčarno in žrebetišče na selu hoče vlad dodeliti kobilarni v Zagrebu. K temu bo Kmetijska družba zavzela svoje stališče, ko bo izvedela za sklepe konjerejskih odsekov I. in II.

Ovcereji, ki je razvita posebno na Gorenjskem ter tvori važen vir dohodkov se mora posvetiti potrebna pozornost. Razvila se je daljša debata, kako bi se na enjši način dalo dobiti plemenske ovne iz zasedenega ozemlja, da oplemenijo domačo pasmo.

Reja kokoši, je posebno za štajerski del Slovenije velevažna, ker tvori prodaja jajc v mnogih gospodarskih edinih v pri dohodkov iz katerega se krijejo najnajnejši dnevni izdatki, kakor na primer za sol, petrolej, šibice itd. Štajerska jajca so v Švici na dobrem glasu. Zato je potrebno, da se tudi tej važni panogi našega domačega gospodarstva posveti pozornost. Dosedanja malenkostna subvencijska svota za plemenske peteline se naj zviša in se naj poiščejo narodni gospodarji, kateri bi bili voljni prevzeti čisto rejo pasmi za posamezne okoliše.

Zavarovanje delavcev, v kmetijskih obratih se je vsestransko obravnavalo. Ker pa so praktični slučaji pokazali, da se je pod istimi razmerami in okolnostmi ravnalo nasprotno, se je glavnemu tajniku dal nalog, da se tozadovno informira pri pristojnih oblastih in se rezultat objavi v «Kmetovalcu», da se bodo naši kmetovalci vedli ravnati in varovati kazni.

Državna podkovska šola, ki je nastanjena v prostorih Kmet. družbe noče plačati zvišane najemnine, akoravno všeč mastne dohodke in ima družba okrog 19 tisoč dinarjev letne škode. Prostori se naj dajo na licitacijo in prebitek se naj uporabi za živinoreje.

V strokovnem delu so minevale ure in dnevnih redni bil izčrpani. Mnogo važnih točk se je moral preložiti na prihodnjo sejo.

SKROPLJENJE Z BOSNO PASTO.

Ker se začne prav kmalu zopet čas škropljenja v vinogradih in si še marsikateri vinogradnik ni prav na jasnom, kako se kaj

Bosna pasta od Gospodarske zadruge v Mariboru se je primešala brez vseh drugih primesi neposredno pred škropljenjem temeljito z vodo in se tudi med škropiljenjem v polovnjaku kakor škropilnicah prav pridno mešala. Škropilo se je začenši z 2. junijem v vinogradih v različnih legah in zemlji v različnem razvoju in vrsti trsja in pokazalo se je sledče: Pri prvem poskusu z 1 in četrto odstot. raztopino ob vznožju vinogradov z bolj vlažno, težko zemljo in bolj bujno rastjo trsja, kjer je mnogo rose in vsled tega peronospora sploh močnejše napada osobito pri vrstah modra frankinja in beli burgundec se je pokazala ta raztopina popolnoma preslab, pri lanskem, začetku junija vlažno toplo vremenu. Mlade, bujne poganjke, liste in grozdice (kabernike) je v 10—11 dneh po natančnem škropljenju silno napadla peronospora, da se je moralno škropljenje takoj ponovili z 2 odstot. raztopino modre galice, sicer bi bila uničila bolezen vso trgatve. K sreči je prišlo po 10 dneh toplo, suho vreme, katero je pripomoglo, da se je bolezen omejila v toliko, da je še po trikratnem močnem škropljenju z modro galico ostalo polovico trgatve.

Drugi poskus z 2 odstot. raztopino bosna paste se je pokazal pri istih okolščinah vinograda istotako preslab. Tudi tam je napadla peronospora ob vznožju vinograda močno mlade poganjke tako, da je bila ponovitev škropljenja takoj potrebna. Tretji poskus s 3 odstot. raztopino Bosna paste se je še le pokazal kot zadosten, da je ostalo mladičje tudi ob vznožju vinograda v isti zemlji, legi in vrsti trsja — zdravo, dočim so drugi vinograzi v istih razmerah istočasno škropljeni le z 1 odstotno raztopino modre galice bili pred peronosporo popolnoma obvarovani. — Poleg tega nepovoljnega učinka bosna paste pri 1—2 odstot. raztopini ob vznožju vinogradov se je pa tudi opazovalo, da čim višje in strmeje se je dvigal vinograd, pri slabšem razvoju ali rasti trsja, redkejšem nasadu v bolj suhi zemlj, tembolj je bil učinek bosna paste siguren, tako, da so nekateri bolj visoko ležeči vinogradi s slabim razvojem ali rasti trsja ostali tudi pri 1 odstot. raztopini bosna paste z 2—3 kratnim škropljenjem popolnoma zdravi. — Kaj nas torej ta izkušnja uči? Poskus nam je prinesel (posebno v našem kraju) popolno jasnost glede vrednosti bosna paste kot sredstva zoper peronosporo. Pokazalo se je torej, da bosna pasta pač nikakor ni v vseh okolščinah tako varno zanesljivo sredstvo zoper peronosporo kakor se od nekaterih zatrjuje. Posebno kar se tiče njenih bakrene, proti peronospori učinkajoče proste vsebine se je jasno pokazalo, da je bosna pasta, ki vsebuje okoli 30—40 odstot. bakra, treba vzeti trikrat toliko kot galice, katera vsebuje nad 90 odstot., akoravno ne vsega za učinek prostega bakra, ako se hočemo v vseh različnih okolščinah vinogradov zanesljivo obvarovati peronospore.

Vsek vinogradnik, ki hoče rabiti to sredstvo, naj poprej dobro presodi, v kakšni legi, zemljji, razdalji trsja, v kakšnem razvoju ter kakšne vrste da ima v svojem vinogradu, ako si hoče zasigurati popoln uspeh, sicer mu pride bosna pasta pri sedanjih cenah dražja kot galica, katera je dosedaj še pač najboljše sredstvo zoper peronosporo. —

Slaba stran bosna paste je tudi ta, da je treba za škropljenje mnogo bolj vestnih in močnejših delavcev. Mora se s polno škropilnico na hrbitu delati, mesti, da se raztopina ne usede, sicer se pri malih nepazljivosti škropi s časoma ali samo vodo, ali pa godiljo. To vedno mešanje je pa za delavce v strmih, težko dostopnih legah v vročini silno mučno in utrudljivo, kar sem sam prebridko okusil na lastni koži.

H koncu moram pa pripomniti še tudi tole: V slajdu pa, da bi galice ne bilo za dobiti, nam pa je bosna pasta dobro došel pripomoček kot nadomestilo za galico, kar sem opazoval za časa vojske leta 1916 v Kremsu (Nižja Avstrija) na ondotni vinorejski šoli, kjer so s 3 kratnim škropljenjem z 3 odstot. raztopino bosna paste ohranili ondotne vinograde popolnoma zdrave, dočim so bili vsi drugi radi pomanjkanja galice neškropljeni vinogradi do konca septembra tako obžgani, da nihilo na trsu ne listja ne jagod. Uničena jim je bila docela vsa trgatve. — Toliko v pojasnilo iz lastnih izkušenj.

J. Šerbinek, kmet-vinogradnik.

NEKAJ O NASIH GOZDOVIH.

Celokupna z gozdi poraščena površina zemlje v naši državi meri približno 7 in pol milijona ha, kar znaši pri celotni površini države, ki meri 240.000 kv. km, gofto tretjino iste. Če vzamemo za število prebivalcev v naši državi 12 milijonov, odpade na vsako osebo 0.62 ha gozda. Imamo dele v državi, kakor Bosna, Lika, Slovenija in zapadna Srbija kjer je skoro polovica zemlje obraščena z gozdomi, drugod pa je zopet pomanjkanje gozdom kakor v Banatu, Vojvodini, Hercegovini, Dalmaciji in Črni gori. Na posamezne pokrajine odpade slediča, z gozdi obraščena površina: Bosna in Hercegovina: 2.500.000 ha, Srbija: 1.500.000 ha, Hrvatska in Slavonija: 1.500.000 ha, Slovenija: 630.000 ha, Makedonija: 570.000 ha, Dalmacija: 380.000 ha, Črna gora 220.000 ha, in Vojvodina 100 tisoč ha.

V Bosni so gozdom večinoma državni, v Srbiji in Makedoniji so pa gotovo dve tretjini gozdom v občinskih rokah. Istočasno je na Hrvatskem in v Slavoniji, kjer je poleg tega veliko gozdom v privatnih in državnih rokah. V Črni gori so veliki, takozvani plemenski gozdi, katerih lastniki so cela plemena. Vendar je tukaj tudi okrog 800.000 ha državnih gozdom. V Vojvodini je polovica gozdom državnih, v Sloveniji pa le neznaten del, okrog 3 odstot. celotne gozdnine površine, dočim je večina v rokah malih in srednjih kmetov.

Privatna gozdnina veleposestva se nahaja na Hrvatskem, v Slavoniji in Vojvodini, kjer se na-

hajojo tudi največja lesna industrijska podjetja. V teh krajih se je s pojavom agrarne reforme nahajala ta industrija v težavnem položaju, ki še sedaj ni razrešen. Gozdna veleposestva se nahajojo še v Sloveniji, Dalmaciji in Bosni, dočim jih Srbija skoro ne pozna.

Med privatna gozdnina veleposestva spadajo tudi veliki cerkveni in samostanski gozdovi, ki obsegajo v celi državi skupno površino 180.000 ha. Največ jih je v Slavoniji, kjer je takozvana Fruška gora izključno samostanska last.

Vselen različnih zemeljskih položajev nahajamo v delih naše države zelo različne vrste drevja. Ako drevje razločujemo na listnatno in iglasto, vidimo, da od listnatega raste v visoko ležečih krajih največ bukva (Slovenija, Bosna, Lika, Srbija) v nižinah pa hrast (velike ravnine v Slavoniji in Vojvodini), ki je vsled zelo odličneakovosti znan na vseh svetovnih tržiščih.

V nižavah rastejo tudi vrba, jelša in topol, ki tvorijo velike gozdove ob spodnjem toku Donave in Save. Tukaj raste v velikih množinah tudi jesen in brest. V Sloveniji in Dalmaciji raste veliko kostanja, ki zlasti v Dalmaciji tvori velike gozdove in je velike važnosti zlasti za taninsko industrijo. Iglasto drevje raste največ v gorskih krajih Slovenije, Bosne in Črni gora. Glavne vrste so smreka, jelka, dočim se nahaja bor samo v Sloveniji in nekaj v Primorju.

Gozdno gospodarstvo je urejeno samo v pokrajinalih bivših Avstro-Ogrske, kjer se strogo pazi na pogoždovanje izsekanih krajev, dočim v Srbiji in Makedoniji te ga ni.

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v drugi polovici meseca maja t. l. na Štajerskem naslednja strokovna predavanja in sicer: na binkoštno nedeljo, dne 20. t. m.: na Ptujski gori o sedaj aktualnih gospodarskih vprašanjih (J. Zupanc). Na binkoštni pondeljek, dne 21. maja v Št. Janžu na Vinški gori o živinorejci (ek. Wernig), v Zgor. Hudinji o svinjereji (Al. Zupanc). V nedeljo, dne 27. maja pri Sv. Martinu pri Slov. Gradiču o prašičereji in perutninarnstvu (Wernig), pri Sv. Lovrencu o Prožinu o živinorejci (M. Zupanc). v Stoperah o gospodarstvu (J. Zupanc), v Ižekovcih v Prekmurju o govejih in svinjskih hlevih (Vojsk), v Vučivasi-Rankovci v Prekmurju o sadjarstvu in živinorejci (Pavlica). V pondeljek, dne 28. maja na Kogu — Sv. Bolzenku o trtoreji (Fr. Matijašič).

Iz gornjegrajskega okraja. Gospodinjski tečaj, kateri se je vrnil v Šmartnem, se sedaj pod vodstvom drž. učiteljice g. Minke Rožnik nadaljuje v Ljubnem z najboljšim uspehom. Udeležuje se istega 16. deklet, ki nameravajo o Binkoščih poseti Logarjevo dolino, za kar se vršijo priprave. Ker se vidi uspeh tega tečaja, za to se namerava v Ljubnem prirediti še en tečaj ter tudi sosedne občine nameravajo prosi, da se pri njih taki tečaji uvedejo. Ti tečaji so neprecenljive vrednosti in bodo ne le domačinom, temveč tudi tu sem došlim tujcem v veliko korist.

Iz laškega okraja. Iz dopisov v 20. in 21. številki «Slov. Gospodarja» o izvozu živine se vidi, da kmetje živinorejci imajo seveda različna mnenja in različne težnje. Tudi v imenu kmetov-živinorejcov iz laškega okraja podam tu nekaj misli: Gotovo je, da tisti kmetje, ki so lansko jesen odprodali svojo živino, ko je bila vsled pogrešene takratne vladne politike in vsled velikih ponudb cena za živino jako nizka, želijo sedaj, da bi se cene znižale, ko morajo živino nakupovati. Vendar pa mislim, da je število takih kmetov zelo majhno, kajti batí se je, da bodo cene živini proti jeseni zopet padle. Mi kmetje-živinorejci iz laškega okraja se zato popolnoma pridružujemo mnenju kmetov-živinorejcov iz kozjanskega okraja in sicer iz istih razlogov, kakor so bili navedeni v 2. št. «Slov. Gospodarja.» Pripomnimo še, da so si kmetje večinoma že zopet napolnili svoje hleve z mlajšo živino, katero so doma izredili. Predlog kmeta-živinorejca iz Slovenskih goric bi bil morda umesten, da bi vladu zaprla izvoz živine meseca februarja ali marca, ko so nekateri kmetje res moralni kupovati voli za delo, a sedaj že ima večinoma vsak zopet najpotrebejšo živino in bi najbrž vsaka taka vladna prepoved izvoza vplivala, da bi cene živini proti jeseni preveč padle.

Mariborsko sejmsko poročilo. Pragnalo se je: 9 konj, 7 bikov, 115 volov, 377 krav, 5 telet. Skupaj: 513 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile slediče: debeli voli 1 kg žive teže 60—64 K, poldebeli voli 52—59 K, plemenški voli 47—51 K, biki za klanje 43—54 K, klavne krave debele 50—52 K, plemenške krave 42—49 K, krave za klobasarje 30—40 K, molzne krave 38—47 K, breje krave 38—47 K, mlada živina 40—57 K.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 11. maja 1923 se je pripeljalo 392 svinj, 3 kože in 2 ovce. Cene so bile slediče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 500—1000 K, 7—9 tednov stari 1400—1700 K, 3—4 mesece stari 2000—2500 K, 5—7 mesecov stari 3400 do 4500 K, 8—10 mesecov stari 4600—5500 K, 1 leto 6000—7000 K, 1 kg žive teže 90—100 K, 1 kg mrtve teže 120—130 K, 1 koza 1000—1500 K, 1 oyca 1500 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 100 K, II. vrste 96 K, meso od bikov, krav, telic 90 K, teleče meso I. vrste 100 K, II. vrste 96 K, svinjsko meso sveže 140—160 K.

Tržne cene v Mariboru. Cene na mariborskem trgu v tem tednu so bile slediče: 1 kg govejega mesa I. 25 D, II. 24 D, III. 22.50 D. Teletina: I. 25 D, II. 24 D. Svinjinata: prašičje meso 35—40 D. Kože: 1 komad konjske kože 175 D, 1 kg goveje kože 22.50 D, teleče 25—30 D, svinjske 7.50 D, gornjega usnja 105—160 D, podplatov 100—140 D. Perutnina: 1 piščanec majhen 40 D,

večji 45 D, 1 kokoš 50—60 D. Žito: 1 kg pšenice 4.50 D, rži 4 D, ječmena 4 D, ovsu 4 D, koruze 4 D, prosa 4 D, ajde 2.50 D, fižola navadnega 6 D, leče 16—17 D. Krma: 1 stot sladkega sena 174—212 D, ovsene slame 125 do 150 D. Kurivo: 1 kub. meter trdih drv 170 D, mehkih 110, 1 kg oglja 2 D.

Podružnica sadj. in vrtnarskega društva v Vojniku se je ustavnila dne 6. maja s sedežem v Vojniku. Vsi zavedni sadjarji in vrtnarji naj se pridružijo temu važnemu društvu. Člani podružnice dobijo letos sadna drevesa za polovično ceno in pa lepo urejan list »Sadjar in vrtnar«. Članarina znaša 25 din. letno. Okoliški sadjarji, vabljeni ste tudi iz Šmartna v Rož. dolini, Nove cerkve in Frankolovega, da se pridružite tej važni organizaciji. Prijavi se lahko vsakdo pri g. blagajniku Brezovniku v Vojniku, ali pa na naslov: Vodstvo podružnice in vrtnarske podružnice v Vojniku.

Hmelj. I. poročilo o stanju nasadov pri nas in drugod. Žalec, 15. maja 1923. Vsled ugodnega vremena so se izvrševala vsa spomladanska dela pravočasno in sedaj se še tu in tam pečajo hmeljarji s privezovanjem panog na droge, potem z okopavanjem rastline in odlovanjem zemlje s kultivatorjem. Obče se lahko reče, da je stanje pri nas dobro. V posameznih nasadih je hmelj zrastel že do 2 metra visoko. Rastlina je zdrava in krepka; v posameznih nasadih se je pokazal bolhač. — Skladišča naših hmeljarjev so večinoma prazna, pač pa s v trgovinskih rokah nahaja še precej stotov lanskega in predlanskega pridelka. Društveno vodstvo. — Žalec, Č. S. R., dne 15. maja 1923. Ugodno vreme zadnje tedne je zelo pospeševalo rast hmelja. V zgodaj obrezanih nasadih je rastlina že pol do 1 meter na visoko zrastla, med tem pa, ko je v pozno obrezanih še le komaj pričastila do zemlje. V nekaterih krajih se je prikazal bolhač. Minule tedne je tu in tam med nevihto padala toča, katera je v hmeljnikih povzročila nekaj škode. Pri trjevanju žice in postavljanju drogov v pozno obrezanih nasadih se bo te dni končalo. Od včeraj se je temperatura spremenila ter je postal precej hladno, kar ni v prospetu mladih rastlin. Dne 9. t. m. se je v Nürnbergu plačalo prvokrat 1 milijon mark za 50 kg hmelja. — Zveza hmeljarskih društev.

Plačilo carine potom carinskih nakaznic. Na inicijativo pridobitnih slojev je gospod minister za finančne z razpisom dne 27. februarja 1923 br. 11.340, objavljenem v Uradnem listu št. 27 od 20. marca 1923, pod št. 134 odredil, da se sme za plačilo carine in drugih državnih pristojbin, ki se pobirajo pri carinarnicah, uporabljati carinske nakaznice na vsote, položene v kovanem zlatu ali v bankocih. Ako pa ima kupec žirovni račun na bančnem sedežu, od katerega zahteva carinsko nakaznico, mu ni treba za nakaznico polagati gotovine, nego lahko dobi to nakaznico v breme svojega žirovnega računa. Z uvedbo carinskih nakaznic se je ob sedanjem pomanjkanju gotovine hotelo omejiti gotovinski promet in ga olajšati, ker so se pričetili slučaji, da posamezne tvrdke, dasi razpolagajo z zadostnimi denarnimi sredstvi, niso mogle pravočasno dobiti za plačilo carine potrebnje gotovine. Našim interesentom pomen in namen te ugodnosti očividno ni zadost znan. Vsaj drugače ni mogoče tolmačiti dejstva, da sta se do sedaj v Ljubljani poslužila takozvanega brezgotovinskega prometa za plačilo gotovine le dva interesenta, dočim izdajajo druge podružnice, na primer ona v Zagrebu, dnevno 20 do 30 carinskih nakaznic. Interesenti se opozarjajo, naj se v polni meri poslužujejo ugodnosti brezgotovinskega prometa in s tem tudi od svoje strani pripomorejo, da se pomanjkanje gotovine po možnosti omili.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 94½—94¾ dinarjev, francoski frank stane 6.32 dinarjev. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1347—0.1357, za 100 čehoslovaških kron 280—282, za 100 nemških mark 0.22 in za 100 laških lir 463—465 dinarjev. V Curihu znaša vrednost dinarja 5.75 cent. (1 cent je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja padla za 10 točk.

PRIREDITVE.

Mladina pri Sv. Miklavžu pri Ormožu priredi na binkoštni pondeljek, dne 21. maja po večernicah gledališču predstavo »Goslarice naše ljube Gospe«. Igra se 14 dni pozneje, v nedeljo, dne 3. junija ponovi. Ker je čisti dobiček namenjen za četrti novi zvon in za revnu solarje, vabimo domačine in sosedje k obilni udeležbi. Kdor hoče videti kaj lepega, naj ne izostane.

Središče. Na binkoštni pondeljek priredi tukajšnja čebelarska podružnica predavanje in

Upravnštvo opozarja p. n. občinstvo, da odgovarja na razna vprašanja, posebej glede oglasov le takrat, ako je za odgovor priložena poštnina. Vse inseratne zadeve se naslavljajo na upravnštvo, ne na uredništvo, ker v zadnjem slučaju se poslovanje le zavlačuje. Inserati, ki ne pridejo vsaj dva dni pred izdajo »Slov. Gospodarja«, torej do torka, ali v slučaju, da je četrtek praznik, do pondeljka v roke upravnštva, se navadno ne morejo več upoštevati.

»Pekate« so predrage, pravi kdo. Kdor pa jih je preskušal, se je prepričal, da so vzliči višji ceni cenejše, ker se zelo nakuhajo in se jih manj potrebuje.

»Pekate«, to je jed! Rad jih je gospod in kmet! So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje dela? Ali se večkrat pojavljajo različne bole? Dobr prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid. Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francoško žganje! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 špecjalna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 špecjalnih steklenic 26 dinarjev in 5 odstot. doplatka razpoljilja: lekarnia EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrg 341 Hrvatsko.

Važna novost so Berson gumijevi podplati, ker je vsled tega nepotreben podplati iz kože. Ker so Berson gumijevi podplati znatno cenejši, kakor tudi dalje časa izdržijo, kakor isti iz kože, si že sami ob sebi zasigurajo prednost pred podplati iz kože, osebito ker se Berson gumijevi podplati pregibajo in popolnoma zadržavajo mokroto in mrz; pri hoji so tudi jako elastični, vsled česar se pri hoji ne čuti nikakra utrujenost.

Kadar se mudite v Mariboru, ne pozabite obiskati tvrdko Franc Mastek na Glavnem trgu, kajti ta tvrdka nudi vsem največjo izbiro vseh vrst manufakture po najnižjih cenah in najboljše kakovosti. K nakupu se seveda prav nikogar ne sili, zato je prav vsakemu na prostu dano, si ogledati to veliko zaloge ter se prepričati o res nizkih cenah in najboljši kakovosti blaga. Izbiro je vedno posebno velika v vseh vrst suknu in to češkega in angleškega izvora. Toliko cenj. občinstvu v tavnjanje.

425

Prava sredstva lepote, katera drže, kar obečajo!

za 23 let v vseh deželah preiskušena, hvaljena in priljubljena so prava Elsa-lepoto pospešjujoča sredstva lekarnarji Feller.

Elsa-obrazna pomada zanesljivo varstvo proti solnčnim pegam, olhčni opeklini, lagan, hrapavi koži, odstrani zajedavce, ogre, nabvre in vsakokratne nečistosti kože. 2 velika porcelanasta lončka 25 din.

Elsa-lilijino mlečno milo najmilejše in najfinje milo lepote! Ideal vseh mil! Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega duha. 4 velike kose s pakovanjem in poštnino 35 dinarjev.

Elsa-pomada za rast las krepi kožo na glavi, zabranjuje izpadanje, lomljenje in cepljenje las, pruh in prerano osivelost i. t. d. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštnino 25 dinarjev. En poskus zadostuje, da tudi vi rečete:

TO JE ONO PRAVO!

Molite v vseh poslovnicah samo prave Elsa-preparate od lekarnarji Feller.

Različno: Lilijino mleko 6 dinarjev; brkomaz 3 dinarje; najfinješi Hega-puder dr. Klugera v velikih originalnih škatljah 15 dinarjev; najfinješi zobni prašek »Hega« v patent-dozah 10 dinarjev; puder za dame v vrečicah 2 dinarja; zobni prašek v škatljah 3 dinarje, v vrečicah po 2 dinarja; sachel (dišava) za perilo 3 dinarje; šampon za lase 2 din.; rumenilo za obraz 12 pismov 12 dinarjev; najfinješe parfume od 15 dinarjev dalje; cvet za lase 20 dinarjev; Elzakatranovo milo 5 dinarjev. Za različne predmete se pakovanje in poštnina posebej računa.

Na cene se računa sedaj še 5 odstotkov doplatka. Adresirati natanko:

**EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja,
Elza trg št. 341, Hrvatsko.**

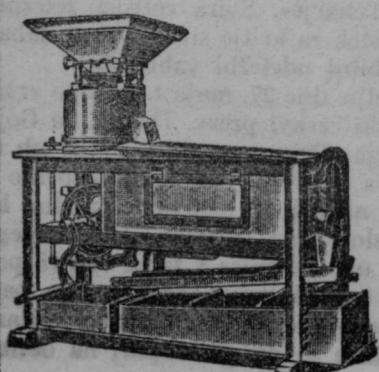
NAZNAKO.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prišel od vojakov domov Žalec in prevzamem vsa v klesarsko stroko spadajoča dela, ter garantiram za točno solidno, vestno ja najcenejšo postrežbo.

1-4 5:9

IVAN SADNIK, klepar.

J. PFEIFER v Hočah pri Mariboru

Priporoča zopet cenj. kmetijstvu svoje na novo zboljšane domače mlince, za pogon na roko, gejloj, vodno in motorno silo. Ti mlinci so bili od sirovkovn. razstavne komisije v Mariboru, leta 1922 odlikovani z zlato kolajno.

Nadalje ima za oddati:

Veliko mlatinico z dvojnim distilatorom za motorni pogon in za prevažanje 750 mm široko. Za mlince dvojno čistilico za zdrob. Velike železne jermencije, jeklene cevi za vodovod 50 mm v premeru 4 do 5 m dolge, špecijsko opremo, brune kamne 700 mm v premeru, letarje za kroglice, železne za žage i. t. d.

Dobro obuvalo je SUTTNERJEVO OBUVALO!

Ne nadkritljivi v trajnosti in primerni obliki so čevli za gospode in močnega finega usnja! Elegantni in moderni čeviji za gospode in dekleta! Dobri in komot nizki čevli in sandale! Bogata izbira

Tudi pravi Elsa-preparati lekarnarja Eugen V. Feller v Stubic, kakor Elsa-fluid, Elsa-lilijino-mlečno milo se morajo priložiti radi udobnosti odjemalcev. Zahtevajte krasni katalog, za katerega je treba poslati samo 2 Din. za poštnino:

Svetovni odpošiljalni tvrdki

**SUTTNER, Ljubljana
št. 992, Slovenija.**

R Wratschko, Ptuj trgovina z mešanim blagom

ima veliko zaloge plašč in zračnic za bicikle, 1 garnitura za 1400—, 1600— in 2000— K. Usnjate suknje za moške 1 komad 4500— K. Vse vrste vrvi, vože, strange in glavnike za konje, vse vrste špag in gurte, biče, kolomaz, kamne za kose, modro gallico, amerik. petrolej, olje za stroje, sveče, milo, kavo, sladkor, riž, kandis rumeni sladkor za kašelj, vzigalice, kresilne kamne, fajfe (pipe), žepne nože, žlice, i. t. d. Nova kolesa (bicikli) znamke Puch K 8500 na prodaj. 1-3 5:2

— Prodaja en par valjčkov —

za izdelovanje koruzaega zdroba z pripravo za sejanje (Griessortierer). Ogleda se lahko pri

AHTIK, mlinar, Wolfov ml. Sv Peter v Sav. dol.

STOLE kupite najceneje v tovarni.

Tvrdka 1-6* 5:2

Teharsko lesna industrija, Teharje

p. Štoré pri Celju

vam pošlje na zahtevo cenik svojih priznano solidnih izdelkov. Prodaja na veliko in malo. Cene zmerne.

Zahvala

vsem, ki so mojo hčerkko

Katarina Princ

umrl v Št. Ilju v Slov. gor. dne 27. aprila t. l. spremiljai k zadnjemu potiku; posebno visokočastitemu gospodu Ewaldu Vračko za galijin načrtni govor ob odpitv grobu, Marijini družbi, ki se je v tako obilnem Štvilu udeležila, cerkvenim pevkam in pevcom, kateri so ji zapeli gantljivo žalostinko, ter vsem sesodom in znancem, ki so se tako mnogočestilno udeležili spreeda.

Jožeta Princ, mati.

Ivan, brat. Marija, tetka.

Modra galica

98|99%

Žveplo 2 krat rafiniran,

Floristella

bencin, s tro-

šarino in brez

trošsrine, vskovrsta strojna

raf. olja ponuja po najnižjih

cenah

Mahorko, Maribor

d. z o. z. Slovenaka ul. 8

telef. 153.

CEMENT

posilci (travče) vedno v za-

logi in v vsaki množini ter naj-

nizji eazi pri

Franc Dofenik, Poljčane.

2-431

Kostanjev les

kupuje v vsemi množini

Škerblnek Anton

trgovec z lesom

Selnica ob Dravi.

Cement

večno svež in v vsaki množini ter najnižji ceni se dobija v zalogi cene nista

F. C. SCHWAB

Ptuj, Slovenskih

1-5

525

Lesulje, krep i.t.d.

šminke, krep i.t.d.

za podeželske gle-

dališke odre, nadalje k te in

duga lesna dela priporoča R.

Grobnič, frizer za dame in

gospode ter za gledališče, Celje,

Glavni trg 17.

1-3510

1^a hidraulična preša

z drevema cilindroma za stiskanja olja se proda pri Konradu Wernig, Ormož. 1-2 5:8

Pleterino, košare, kovčeve

četrti ure od Maribora, hiša z dvema sobama, kuhinjo, kletjo in vodnjakom, sadonosnik, vinski trte, niiva, se po ceni proda.

Častnik: Welt, Cesta na Brezje

št. 42, pri Mariboru. 514

Ročen in priden učenec se

umetnim milu Böhm v Framu

1-2 5:2

Trgovska pomočnica

okoli 30 let stara, z dolgimi

spričevali, prednost je imala, če se

razume pri usnju, železu, da

zna nekoliko ročnih del, pri

jajči trgovini, prijazna z ljudi

mi, poštena, da lahko sama vodi

se sprjemje takoj v trgovino z

z mešanim blagom pri Antonu

Ivnik, trgovec in posestnik v

Bučah pri Kozjem, platično

po dogovoru. 477

KORANIT

zajamčeno pravi asbestni

škrilj za kritje streh

KORANIT ne premoči ne

odzebe, se ne lomi in ne

trga, je popolnoma siguren

proti ognju, toči in viharju,

tehra na 1 m² samo 12 kg,

je neomejeno trpežen, je

boljši kot vsi eterniti, je

najboljša in najcenejša

streha, ker ne potrebuje nik-

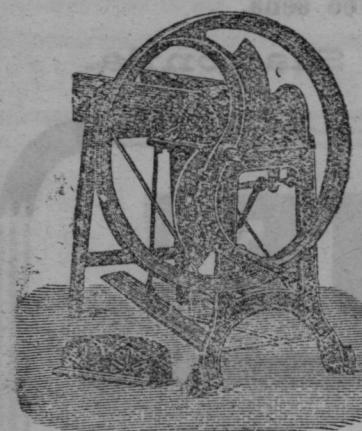
dar popravila.

FRAN HOČEVAR

K. & R. JEŽEK, MARIBOR

Melje štev. 103.

Izvršujemo vse vrste poljedelskih strojev, kakor: pluge, brane, valje, kultivatorje, sejalne stroje, okopače, kosi-ne stroje, maltilnice za ročni, viteln in motorni pogon, motorje na bencin in sesalni plin, parne lokomobile, slamoreznicice, reporeznice, drobilne mline, koruzne robkarje, sadne mline, žitne čistilnike, vinske preše, mline za grozdje, se-salke, kotle, parilnike itd.

Kompletne žage, mline, opekarne,
armature za krožne peči in
sploh vse dele transmisij
za tovarne.

Lastna moderna ilvarna železa in kovin.
Cene zmerne!

Zahajevanje prospektov in ponudbe!
Umetno in naravno bosansko in francoško mlinsko kamenje.

302 10-4

Jesernig-ova Škropilnica

je dosedaj najbolj priljubljena in torej najboljša Škropilnica za uničevanje peronos-pore. — Ker se jo posnema, se opazajo cenjeni vinogradniki, da je ona prava, ki nosi poleg stojecu varstveno znamko. — Ta znamka je za celo JUGOSLAVIJO uradno prijavljena. Edino za-stopstvo za Slovenijo:

F. ZIMAUER, Maribor, Aleksandrova c. 45/I.

Kupite samo najzdravilnejšo mineralno vodo

SV. ROZALIJA!

Glavna zaloga: Maribor, Vrbanova 19.

**Za pokončevanje plevela
divje redkvice in osata**

3-3 386 pripravljeni fino mleti

Kajnit se dobi pri tvrdki:

TOJEJC & ROZMAN

Maribor, Aleksandrova cesta št. 35

MEDIĆ, RAKOVČ & ZANKL

d. z. o. z.

Centrala: Ljubljana.

Podružnica: MARIBOR, Gospodska ulica 23

**Tovarna kemičnih in
rudninških barv in lakov.**

Emajlni laki, pravi firnež.

Barve za pode, barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (gips), mastenec (Federweiss), sirojno olje, karbolinej, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“

Lak za pode, Linoleum lak za pode.
Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Inž. Turnšek & Co.

Industrijsko - inženirska podjetje v
Ljubljani, Sodna ulica 1.

ima v zalogi motorje na vrreči tok 220/380 voltov.

3 HP à Din 5.000—

4 HP à Din 6.000—

5 HP à Din 6,750—

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE
cenje in trajnije se kakor usnene!
Načelo veratve proti vingi i korazi!

Pridnega majerja

(tudi žensko samico) išče tvrdka 3-3 355

Jakob Matzun, Ptuj.

Kupujem po ugodnih cenah 3-5 238

kostanjeva drva

ponudbe z navedbo z navedbo množine vagonov in
cene franko vagon na lesno tvrdko:

Ernest Marinč, Celje Kapucinska ul.3

„Žitarica“

veletrgovina z moko in deželimi pridelki
v Marlboru, Aleksandrova cesta št. 32

uljudno naznanja slav. občinstvu, da je otvoriла v Lajtersbergu, v prejšnji Voglerjevi hiši

menjalnico za vsakovrstno žito.

Menjava in prodaja se bode prvovrstna bačka
in banatska moka.

Poskusite tedaj enkrat in uverjeni ste lakk, da
bodete z blagom prav zadovoljni.

Priporoča se za obilen obisk z velespoštovanjem

„Žitarica Marlboro“

menjalnica Lajtersberg. 288 4-3

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor
sukno, hlačevina, volneao blago,
plavina, cefir, šifon, platno, izgotovljene
obleke, srajce, predpasnike, nogavice,
robci, odjeve itd. se dobi pri

ŠOŠTARIČ MARIBOR

Aleksandrova cesta št. 13

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Slomškov trg 1 CELJE Pred farno
4-149 cerkvio

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** domačega izdelka po najnižji cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Potrebujem rezani les

za moje skladišče, deske in late. Kdo ima naj mi ponudi

Milan Pjevalica, Okučani, Slavonija

Zatiraj podgane
samo z

„RATTUS“

(Phosphorpastum)

pošilja s poštnim povzetjem

Svetozar Straič

i drug
drogerist, Novi Sad.

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA

V MARIBORU, STOLNA ULICA štev. 6, reg. z. z. n. zav.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadne vloge po

5%

Vloge na trimesečno odpoved po 5 1/2%. Stalnejše in večje vloge pa od 6 do 6 1/2%.

Iščem malo gostilno

z nekaj zemlje z vrom v na-jem med Mariborom in Celjem, mogoče v kakšen večjem trgu.

2-2 459

Iščem opekarja

za izdelavo 50.000 kom. opeke Zapečnik, postaja Brezno Rib-nica.

2-1 451

Proda se lep kos sečnega bukovega lesa in velik travnik se da v najem. Sola v Gornji Rečici, p. Laško. 2-2 453

Sodarske pomočnike

sprejme pri dobrati plači in vsej oskrbi v hiši Fran Repič, Ljubljana, Trnovo. Tem se sprejmejo tudi vajenci.

2-4 450

Proda

se po ceni skoraj nov gosilniški orkestrion prvovrstne duajske trdkre. — Mizerstvo Hojker, Ptuj, Ljubo-merska cesta 20. Istotam se prodaja z postelji iz trdega lesa, skoraj novi z žimicami na vametih in z ponočni omari z marmornatimi ploščami. 2-3 414

Pozor mlinarji

Pristno in svežo švicarsko sylo prvovrstne značke »Albert Wydlerc, 24 in 31 cm široka volena sta, pocinjeno hčino tkano, garantirano mlinsko kamenje na belo zmesno in črno meljivo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po naj-žih dnevnih cenah

špecialna trgovina za mlinske potrebščine

CADEZ & BRCAR, LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA štev. 25

Zahajevanje cenike in ponudbo!

Na posestvu pol ure od

Ptuja se sprejmejo s 1. majem: 1. Išber- na kuhanica, ki bi kuhal za 6 oseb. 2. Kuhinjska dekla, upo- rabna tudi za lahko vrtne tabe.

3. Starejši neozelenjeni vrtnar, po- polnoma uveden v vrtnarstvo zelenjave in dreves. Ponudbe sprejme pod: Osobje št. 1586

og asal zavod Veršič, Maribor.

Slomškov trg 16. 2-3 428

Velika izbira vsakovrst-

negra zimskega blaga. Gotove površnike od 300 Din. in druga ma-

nsuktura najočeneje pri

J. TRPIN 936

Maribor, Glavni trg 17.

Vinotoč „pod vejo“ Jeriča

v Počehovi odprt. 4-4 326

Ovčja volna

oprana in neoprana žime konjskih in govejih repov

kupi v vsaki množini IVAN

MANDL, Maribor, Slovenska

ul. št. 8. 3-4 453

Marija BAUMGARTNER

zaloga pohištva

Celje, Gospodska ulica 25

Hluba na prodaj.

Obstoječa izstanovanja, električna razsvetljiva, pri glavnih cestih to minut od mesta Celje, Gaberje, zraven je čez en orali zemlje ali še več, kakor je kupuva ugode, nekaj gospodarskega posloja, pripravno za kakega obrtnika; proda se po ugodni ceni zavojlo preselitve. Zve se pri Jos. Verbnik, teatarski mojster, Gaberje 134, Celje. 6-163

Žlahhtni grah

čebulček, grahoro,

korenje i. d. priporoča

Sever & Komp.

LJUBLJANA

Wolfsova ulica 12.

Zahajevanje cenik.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELIU**pri „BELEM VOLU“**

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi,
5 1/2% proti enomesecni odpovedi,
6% proti trimesecni odpovedi,

Večje in stalnejše vloge po 6 1/2% vzhroma po dogovoru

od dneva vloge do dneva duga. Rentn in invalidndavek plačuje posojilnica sama.

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi ekskluzivno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCH
Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!! Perje za postelje !!!

P O Z O R

Tudi Vi se boste prepričali, da je v Vašo korist, ako si ogledate najprvo

velikansko manufakturno zalogu
tvrdke**Alojz DROFENIK**
„pri Solincu“**CELJE, GLAVNI TRG 9**

predno kupite oblačilo.

Stalno velika zaloga vsakovrstnega inozemskega oblačilnega blaga.

Za obilen obisk se priporoča Alojz Drofenik.

V A Ž N O

Priporoča se novootvorjena delikatesna trgovina in zajutrkovalnica

Frece & Plahuta

Celle, Aleksandrova (Kolodvorska) ulica št. 7

kjer se dobri po zmernih cenah dober prigrizek, kakor: raznovrstne klobase, šunka, prekajeno meso, sir, ribe i. t. d. in toči: pristna bela in črna vina ter najboljše pivo.

814 5-3

Edino slovensko podjetje te vrste v Celju!

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle nekulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne rezredne loterije.**OVES**krompir, koruzo, opiko, cement, drva, premog slame, seno vede do vsaka možina
ANDREJ OSET Maribor, Aleksandrova cesta 57. Tel. 88. 1-14 448**SENO!**

2-3 460

Sladko in dobro imam na prodaji, cena nizka

Milan Pjevalica

trgovac sena

Okučani, Slavonija.

KMETJE !**Tkalnica platna v Varaždinu**

izdeluje iz

kmettske preje dobro domače platno

in obrisače z ali brez rudečih krajanikov. Pavolo in delo oskrbi tovarna. Prejo prezema za tovarno

gospod IVAN ZDOLŠEK, Maribor,

Tattenbachova ulica 20 (blizu Narodnega doma) in

gospod IVAN PETROVIČ, Ptaj, vsak petek dopoldan.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDECE MOLITVENIKE:

a) Za otroke

Kvišku srca po Din. 27, 36, 39 in 40.
Rajski glasovi po Din. 38, 50 in 52.
Prijatelj otroški po Din. 6.50 in 7.50.
Kljueček nebeski po Din. 20, 30.
Angelj varil po Din. 11.

b) Za odrasle

Bogomila po Din. 15, 22, 25.
Pobožni kristjan po Din. 12.
Češčena Marija po Din. 14, 48, 60.
Marija varhinja po Din. 10, 36.
Sv. Alojzij po Din. 15, 34.
Nebesa, naš dom po Din. 42.
Skrb za dušo po Din. 15, 22, 30.
Sv. ura (velike črke) Din. 12, 15, 30.
Mali duhovni zaklad (velike črke) D. 12.
Marija Kraljica po Din. 42.
Venec pobožnih molitev po Din. 40.

Venec pobožnih pesmi Din. 15.

Sv. Pismo, Evangelji in Dejanja apostolov po Din. 10.

Kvišku srca! Pesmarica (zl. obr.) D. 15.
Premišljevanja za celo leto I. in II. del.
Din. 32.Družba vednega češčenja. 2 molitveni ur.
Din. 3.Krakto navodilo za pobožnost M. B.
Kraljice src Din. 5.

Vir življenja Din. 18.

Duša popolna Din. 20.

Duša spokorna Din. 20.

Bog med nami Din. 12.

Večno življenje (rdeča obr.) Din. 24.
(zlatna obr.) Din. 33.

Slava Gospodu Din. 18.

Nebeška hrana I. in II. del Din. 15.

Priprava na smrt Din. 16.

Fran Strupi, Celjepriporoča svojo bogato zalcgo steklene in porcelanaste posode svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.
Najsolidnejše cene in točna postrežba.